KOPANIČIARSKY KURIÉR

Kopaničiarsky kuriér

NOVEMBER ROČNÍK III 11/2026

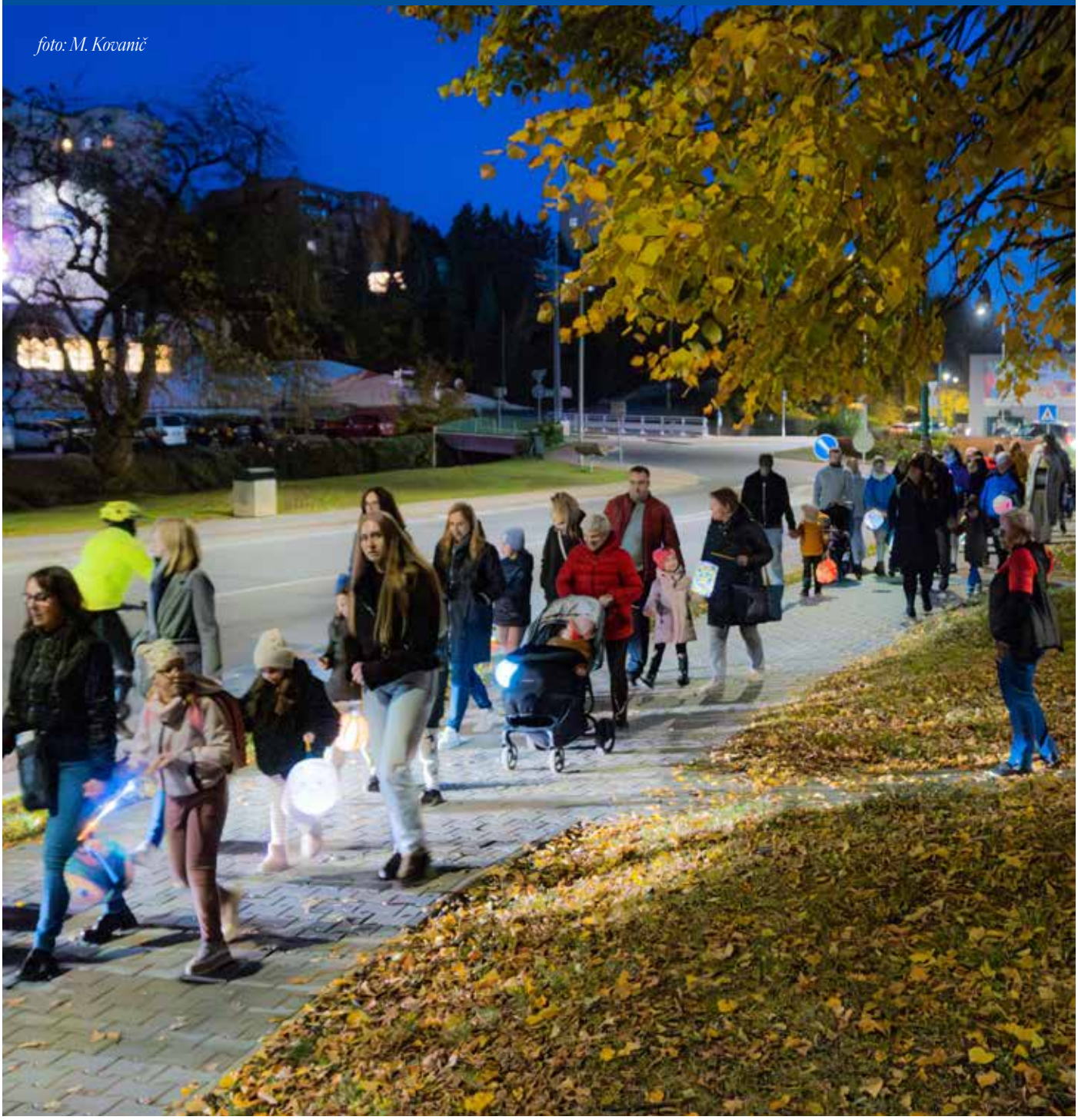

foto: M. Kovanič

Nový mural na sídlisku Kamenné

Predkladanie žiadostí na regionálny produkt

Prvý Slovák na Everest zavíta na Myjavu

Výsledky komunálnych volieb 2026 na Myjave

Spojené voľby do orgánov samosprávy obcí a do orgánov samosprávnych krajov sa na Slovensku konali v sobotu 24. októbra 2026. Prinášame vám oficiálne výsledky komunálnych volieb na Myjave podľa údajov Štatistického úradu SR. Občania Myjavy mali možnosť odovzdať svoj hlas v šiestich volebných obvodoch a jedenástich volebných okrskoch (volebných miestnostiach).

Voľby do orgánov samosprávy obcí

Svoje právo využilo 46,69 % z celkovo 8903 zapísaných voličov. Komisie vydali 4157 obálok a počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu (primátora) bol 4064. Z nich 2304 hlasov získal Marek Hrin (nezávislý kandidát), čo predstavuje hodnotu 56,69 %. Na druhom mieste sa s počtom hlasov 1024 (25,19 %) umiestnil Ľubomír Halabrín (SMER - SD, Hlas - sociálna demokracia). Tretím v poradí bol Ladislav Gála (Progresívne Slovensko, Demokrati, SaS, OKS), ktorému prejavilo dôveru 630 voličov (15,50 %). A štvrtou bola Ingrid Vrkočová (SNS, Republika), ktorá získala 106 hlasov (2,60 %).

Do myjavského mestského zastupiteľstva občania volili 15-tich poslancov z celkovo 33 zaregistrovaných kandidátov. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva bol 3915. Vo funkčnom období 2026 – 2030 bude mestské zastupiteľstvo pracovať v tomto zložení:

- **volebný obvod č. 1:** Viera Feriancová (nezávislá kandidátka) – 512 hlasov, Rastislav Eliáš (nezávislý kandidát) – 403 hlasov, Zuzana Eľková (Progresívne Slovensko) – 366 hlasov;
- **volebný obvod č. 2:** Stanislav Tomič (nezávislý kandidát) – 459 hlasov, Pavel Halabrín (Hlas - sociálna demokracia) – 388 hlasov, Ladislav Gála (Progresívne Slovensko) – 350 hlasov;
- **volebný obvod č. 3:** Jaroslav Foltín (Starostovia a nezávislí kandidáti) – 518 hlasov, Vladimíra Klandúchová (nezávislá kandidátka) – 482 hlasov, Ján Gálik (nezávislý kandidát) – 283 hlasov;
- **volebný obvod č. 4:** Filip Filan (Hlas - sociálna demokracia) – 426 hlasov, Lenka Pipová (nezávislá kandidátka) – 403 hlasov, Milan Majtán (nezávislý kandidát) – 288 hlasov;
- **volebný obvod č. 5:** Alexandra Michalková (nezávislá kandidátka) – 227 hlasov, Emília Horňáková (nezávislá kandidátka) – 223 hlasov;
- **volebný obvod č. 6:** Milan Fúsek (Hlas - sociálna demokracia) – 92 hlasov.

Z hľadiska rozloženia „politických síl“ získali 9 mandátov nezávislí kandidáti (60 %), 3 mandáty Hlas - sociálna demokracia (20 %), 2 mandáty Progresívne Slovensko (13,33 %) a 1 mandát Starostovia a nezávislí kandidáti (6,66 %).

Voľby do orgánov samosprávnych krajov

Okres Myjava bol v rámci volieb predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja a poslancov krajského zastupiteľstva volebným obvodom č. 3. Konkrétne na Myjave získal najviac hlasov Jaroslav Baška (SMER - SD, Hlas - sociálna demokracia, Republika, SNS). Volilo ho 1879 ľudí (49,25 %). Za ním skončila s počtom platných hlasov 1710 (44,82 %) Natália Svítková (Demokrati, SLOVENSKO, KDH, OKS, Progresívne Slovensko, SaS). Tretím bol Daniel Galas (Slovexit), ktorému dalo hlas 163 voličov (4,27 %) a štvrté miesto v poradí patrí Lubomírovi Cholevovi (Vlastenci SK). Tomu prejavilo dôveru 63 voličov (1,65 %).

V zastupiteľstve Trenčianskeho samosprávneho kraja budú myjavský volebný obvod zastupovať:

- Ľubomír Halabrín (SMER - SD, Hlas - sociálna demokracia, Republika, SNS) – 3103 hlasov;
- Jaroslav Ciran (nezávislý kandidát) – 2497 hlasov.

Konkrétne v meste Myjava získali najviac hlasov Ľubomír Halabrín (1399 hlasov, 19,97 %) a Jaroslav Foltín (1154 hlasov, 16,47 %).

Najviac mandátov v zastupiteľstve TSK získali nezávislí kandidáti (22 mandátov, 50 %), 11 mandátov (25 %) má koalícia Hlas - sociálna demokracia, Republika, SNS, SMER - SD, 10 mandátov (22,72 %) koalícia Demokrati, Slovensko, KDH, OKS, Progresívne Slovensko, SaS a 1 mandát (2,27 %) majú Starostovia a nezávislí kandidáti.

J. Zlatohlávková
zdroj: Štatistický úrad SR
grafika: M. Kovanič

Pôrodnica a novorodenecké oddelenie na Myjave končí

Do redakcie Kopaničiarskeho kuriéra nám 26. októbra 2026 prišlo stanovisko Nemocnice s poliklinikou (NsP) Myjava k pripravovaným zmenám v organizácii poskytovania zdravotnej starostlivosti. Myjavská nemocnica oznámila, že ukončuje prevádzku pôrodnice a novorodeneckého oddelenia k 1. 12. 2026.

V tlačovej správe sa píše:

V roku 2025 sa v nemocnici uskutočnilo 168 pôrodov, zatiaľ čo v roku 2024 ich bolo 262. Predpoklad pre rok 2026 je približne 160 pôrodov. Tento vývoj predstavuje výrazný pokles a potvrdzuje dlhodobú zmenu potrieb regiónu, na ktorú musí nemocnica reagovať pri plánovaní ďalšieho fungovania svojich pracovísk. Prevádzka pôrodnice si pritom vyžaduje nepretržitú dostupnosť špecializovaného tímu bez ohľadu na aktuálny počet rodičiek.

Ukončenie prevádzky pôrodnice k 1. decembru 2026 je priamo prepojené aj s ukončením činnosti novorodeneckého oddelenia, keďže jeho fungovanie úzko súvisí so zabezpečovaním starostlivosti o novorodencov po pôrode.

„Naším cieľom je nemocnicu nastaviť tak, aby mala stabilnú perspektívu do budúcnosti. Musíme zodpovedne reagovať na vývoj počtu pacientov a sústrediť naše kapacity tam, kde ich vieme využívať efektívne a v prospech pacientov. Preto robíme organizačné zmeny, ktoré majú vytvoriť priestor na rozvoj ďalších zdravotníckych činností," uvádza riaditeľ nemocníc TSK Hospitals Ľuboš Lopatka.

Gynekológia zostáva súčasťou odborného profilu nemocnice a bude pokračovať v upravenom organizačnom režime, resp. režime jednodňovej zdravotnej starostlivosti. Pacientky, ktoré už majú naplánované vyšetrenia alebo výkony, budú do konca roka ošetrené podľa pôvodného plánu.

Nemocnica pripravuje vytvorenie spoločného chirurgického klastra, ktorý prepojí chirurgickú, gynekologickú, urologickú, ORL a ortopedickú starostlivosť pod jednotným vedením. Prepájanie príbuzných odborností do spoločných organizačných celkov je jedným zo spôsobov, ako nemocnice koordinujú svoju činnosť a efektívnejšie využívajú personálne, odborné a technické kapacity. Chirurgia zostáva zachovaná a jej ďalší rozvoj patrí medzi priority nemocnice. Ambíciou vedenia je dať tomuto odboru nový impulz a vytvoriť podmienky na jeho ďalšie posilnenie v prospech pacientov z regiónu.

Nemocnica bude individuálne kontaktovať pacientky, ktorých plánovaný termín pôrodu pripadá na obdobie po ukončení prevádzky pôrodnice a pomôže im zabezpečiť nadväzujúcu pôrodnícku starostlivosť v nemocnici v Považskej Bystrici alebo v Bojniciach. „Pri organizácii prechodu bude nemocnica postupovať tak, aby boli pacientky včas informované a aby bola zabezpečená kontinuita ich zdravotnej starostlivosti. Doteraz dohodnuté termíny a záväzky voči pacientkam nemocnica vybaví podľa individuálnej situácie a v súlade s ich medicínskymi potrebami", objasňuje Viktória Marková, námestníčka pre ošetrovateľstvo NsP Myjava. Nemocnica bude naďalej poskytovať zdravotnú starostlivosť vo svojich zachovaných odboroch.

Nemocnici sme z redakcie zaslali ešte niekoľko doplňujúcich otázok, ktoré sa týkali toho, či nemocnica a jej zriaďovateľ Trenčiansky samosprávny kraj urobili všetko pre to, aby sa takémuto rozhodnutiu predišlo. Tiež sme sa pýtali, ako bude riešená dostupnosť starostlivosti pre ženy z Myjavy, keďže spomínané nemocnice v Bojniciach a Považskej Bystrici nepatria pre obyvateľov nášho regiónu medzi najdostupnejšie. Manažérka pre marketing a komunikáciu TSK Hospitals Lívia Rohovská poskytla nasledovné stanovisko: *„V nemocniciach patriacich do skupiny TSK Hospitals, teda NsP Bojnice a NsP Považská Bystrica vieme rodičky prijať a zabezpečiť pôrod aj nadväzujúcu zdravotnú starostlivosť o matku a novorodenca. Zároveň rešpektujeme, že každá pacientka má svoje potreby a preferencie a rozhodne sa pre pôrodnicu bližšie k svojmu bydlisku. Za nemocnicu môžeme potvrdiť, že spolu so svojím zriaďovateľom podnikla kroky na podporu zachovania pôrodnice, vrátane modernizácie jej priestorov a vytvárania vhodných podmienok pre rodičky. Napriek tomu sa nepodarilo zvrátiť dlhodobý pokles počtu pôrodov, ktorý odráža demografický vývoj v regióne. Ten nemocnica ani jej zriaďovateľ nedokážu ovplyvniť. Našou zodpovednosťou je preto reagovať na aktuálnu situáciu a prijímať rozhodnutia, ktoré zabezpečia dlhodobo udržateľné fungovanie nemocnice a dostupnosť zdravotnej starostlivosti v ďalších oblastiach, ktoré región potrebuje."*

Vedenie mesta síce rozumie demografickým argumentom, nízkym počtom pôrodov a s tým spojeným ekonomickým nákladom, keďže situáciu dlhodobo sleduje a snaží sa byť nemocnici nápomocné. No mrzí ho tento vývoj situácie, ktorá sa vzhľadom na snahu samosprávy zabezpečovať občanom dostupnosť služieb určite u ľudí z kopaničiarskeho kraja nestretne s pochopením.

J. Zlatohlávková
foto: NsP Myjava

Projekt MOaPS skončil, mesto chce v službe pokračovať a žiada o ďalšie financie

Realizácia projektu Poskytovanie služieb Miestnej občianskej a poriadkovej služby (MOaPS) v meste Myjava bola ukončená v auguste 2026. Mesto však pracovné pozície členov hliadky naďalej zachovalo a podalo Žiadosť o nenávratný finančný príspevok na pokračovanie projektu. Projekt bol realizovaný od marca 2024 do augusta 2026. Poskytovateľom dotácie vo výške 166 744,66 € bolo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v zastúpení Úradu vlády SR v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027.

Pracovníka MOaPS môžete stretnúť v okolí objektu útulku a nocľaháreň na ulici Trokanova. Je oblečený v predpísanom oblečení s reflexnými prvkami, na viditeľnom mieste nosí preukaz člena hliadky a je pravou rukou Mestskej polície Myjava i Polície SR. Podľa Atlasu Rómskych komunít z roku 2019 je v Myjave evidovaných 200 príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity (MRK), ktorí sú sústredení v objekte útulku a nocľaháreň na ulici Trokanova. Objekt prešiel nedávno rekonštrukciou za účelom zlepšenia podmienok bývania občanov vrátane MRK obývajúcej daný objekt. Situácia v tejto lokalite sa v oblasti čistoty, poriadku i bezpečnosti z roka na rok zhoršuje, čo dokazujú štatistiky výjazdov mestskej a štátnej polície. Medzi hlavné problémy v komunite patrí nezamestnanosť, problémy s občianskym spolunažívaním, majetkové delikty, udržiavanie poriadku a čistoty v ubytovacom zariadení a jeho okolí či drogová závislosť a záškoláctvo MRK.

Nenávratný finančný príspevok v rámci predmetnej výzvy pomáhal financovať štyroch členov MOaPS, ktorí pri riešení problémov úzko spolupracujú so sociálnym oddelením mesta, mestskou a štátnou políciou, ako aj s Komunitným centrom Myjava a neziskovou organizáciou Sociálne služby Myjava. Po dobu realizácie projektu sa na pracovnej pozícii vystriedalo sedem osôb, pričom hliadka bola vždy zachovaná v minimálne trojčlennej zostave.

Povinnosťou príjemcu dotácie bola i realizácia školení pre členov hliadky. Tí absolvovali školenie v oblasti separovania odpadov a odpadového hospodárstva či kurz prvej pomoci. V spolupráci s poriadkovým útvarom Policajného zboru SR absolvovali školenie zamerané na vzájomnú spoluprácu MOaPS s Policajným zborom SR. Rozprávali sa aj o v dnešnej dobe veľmi diskutovanej problematike mäkkých cieľov a dostali inštrukcie, ako sa zachovať v rizikových situáciách. V rámci školenia protipožiarnej ochrany diskutovali o prevencii a ochrane pred požiarmi na území mesta Myjava v réžii Hasičského záchranného zboru Myjava a technika požiarnej ochrany mesta Myjava. Riešila sa hlavne

otázka požiaru v rómskom osídlení, čo robiť a ako postupovať v prípade, že „na Trokanovej“ vypukne požiar. Školenie na tému prevencie a ochrany pred drogovými závislosťami ako sociálno-patologickým javom spoločnosti vyvolalo podnetnú diskusiu medzi členmi hliadky a členmi Mestskej polície Myjava a upevnilo tak vzájomnú spoluprácu v danej oblasti. Pod záštitou MOaPS sa v roku 2026 zrealizoval i workshop, ako správne triediť odpad a informovanie o nových kontajnerových stojiskách v rómskom osídlení. Workshop bol zameraný nielen na informácie pre dospelých, ale aj aktivity a tvorivé hry pre deti.

Tri ročníky aktivity „Pešo do školy“ sú dôkazom toho, ako je možné prepojiť zaujímavú myšlienku s projektom. Na realizáciu tejto aktivity sa našli finančné prostriedky práve v paušálnych výdavkoch projektu. Mesto tak mohlo dať vyrobiť vecné ceny s logom „Pešo do školy“ pre žiakov, ktorí chodili do a zo školy pešo, prípadne na bicykli alebo kolobežke. Počas trvania súťaže boli vždy ráno od 7.00 do 8.00 h na vybraných priechodoch pre chodcov pripravené hliadky zaškolených pracovníkov (členov MOaPS) v reflexných vestách a so zastavovacími terčíkmi, ktorí deťom asistovali pri pre-

Financované Európskou úniou
PROGRAM SLOVENSKO
MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

chádzaní cez frekventované úseky ciest. Školenie v oblasti § 63 ods. 2 písm. e zákona NRSR č. 8/2009 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov k dávaniu pokynov na zastavovanie v blízkosti škôl bolo vždy taktiež realizované pod záštitou MOaPS.

Počas realizácie projektu sa MOaPS etablovala ako zmysluplná služba, ktorá prispela k zlepšeniu celkovej situácie v zariadení na ulici Trokanova a jeho okolí. Po ukončení realizácie projektu môžeme konštatovať, že členovia hliadky sú akceptovanou autoritou v rómskom osídlení a prispievajú k poriadku v ňom a jeho okolí. Sú spojovníkom medzi mestskou políciou a obyvateľmi. Často sú priamo svedkami rôznych incidentov, pričom môžu polícii hneď podať hodnoverné informácie. Mesto Myjava pracovné pozície členov hliadky zachovalo i po realizácii projektu. V auguste 2026 podalo Žiadosť o nenávratný finančný príspevok a uchádza sa o finančný príspevok na Miestnu občiansku a podpornú službu v ďalšom období.

text a foto: Kristína Černáková, oddelenie rozvoja mesta

Termíny mobilných odberov krvi a pozvanie k dobrovoľníctvu

Slovenský Červený kríž Myjava pozýva na novembrové a decembrové odbery krvi, konkrétne vo štvrtky **26. novembra a 3. decembra 2026.** Odbery sa budú robiť od 8.00 h v budove Kultúrneho domu Samka Dudíka na Myjave, v Klubovni pod mestskou knižnicou (vchod od Jablonskej ulice). Na odber sa treba prihlásiť vopred telefonicky alebo cez SMS na čísle 0908 770 231. Termín a čas odberu bude záujemcovi spätne potvrdený.

Slovenský Červený kríž ďakuje všetkým pravidelným darcom za ich obetavosť, a zároveň srdečne pozýva novodarcov, aby sa pridali k pomoci tým, ktorí to potrebujú. Informácie o tom, ako sa pripraviť na odber a kto môže krv darovať, nájdete na www.ntssr.sk.

K termínom najbližších odberov tiež pripájame informáciu, že Mládež Slovenského Červeného kríža (Územný spolok Senica) hľadá mladých ľudí z nášho regiónu a ponúka im možnosť zapojiť sa do zmysluplnej dobrovoľníckej činnosti. Členovia Mládeže SČK pomáhajú pri zabezpečovaní prvej pomoci na rôznych akciách a podujatiach, aktívne sa vzdelávajú v poskytovaní prvej pomoci a šíria zdravotnú osvetu. Popri tom získavajú užitočné zručnosti do života, spoznávajú nových ľudí a budujú tímového ducha.

Ak chcete pomáhať druhým, získať nové skúsenosti a stať sa súčasťou aktívnej komunity, dvere máte otvorené. Všetky potrebné informácie získate naskenovaním QR kódu na priloženom plagáte.

J. Zlatohlávková
zdroj: A. Durcová

Pripomíname úhradu nedoplatkov

Mesto Myjava žiada občanov, ktorí doteraz neuhradili poplatok za komunálne odpady a daň z nehnuteľností za rok 2026, prípadne aj za staršie roky, aby to najneskôr do 31. decembra 2026 napravili. Úhradu je možné vykonať v hotovosti do pokladne na mestskom úrade alebo prevodom na bankový účet samosprávy.

Zároveň upozorňujeme, že v prípade, ak poplatok za komunálne odpady nebude uhradený do 31. 12. 2026, zaniká poplatníkovi a osobám, za ktoré prebral povinnosti poplatníka, nárok na zníženie alebo odpustenie poplatku za komunálne odpady v nasledujúcom roku.

UPOZORNENIE: Rozhodnutia zasiela občanom Mestský úrad Myjava doporučene do vlastných rúk prostredníctvom pošty. Zaznamenali sme podvodné e-maily, ktoré vyzývajú na online úhradu nedoplatkov. Mesto Myjava zasiela rozhodnutia e-mailom len v tom prípade, ak si o takúto formu doručenia občan požiada. Rozhodnutie je zasielané ako samostatná príloha e-mailu. Upozorňujeme na zvýšenú opatrnosť a vyzývame na podvodné e-maily nereagovať.

zdroj: K. Zríniová, oddelenie daní a poplatkov
ilustračné foto: pexels.com

Štatistické zisťovanie vo vybraných domácnostiach

Zisťovanie o financiách a spotrebe domácností (HFCS) je zaradené do Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2024 až 2026, ktorý bol vydaný vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 425/2023 Z. z. v znení neskorších predpisov. Realizuje sa v zmluvnej spolupráci s Národnou bankou Slovenska a je to prvé zisťovanie na Slovensku, ktoré umožňuje analyzovať celú súvahu domácností v súlade s medzinárodnými štandardmi. Zbiera aj súvisiace ekonomické a demografické údaje, ktoré vypovedajú o ďalších aspektoch finančných rozhodnutí domácností.

Zisťovanie sa uskutočňuje od 12. októbra 2026 do 30. apríla 2027 v dvoch fázach:
od 12. októbra do 31. decembra 2026 prostredníctvom online dotazníka, prípadne osobne,
od 4. januára do 30. apríla 2027 prostredníctvom osobných návštev opytovateľa.

V tomto období navštívi vybrané domácnosti aj na Myjave zamestnanec Štatistického úradu SR poverený funkciou opytovateľa, ktorý je povinný preukázať sa v domácnostiach osobitým poverením. Všetky informácie a názory, ktoré budú v rámci zisťovania zo strany občanov poskytnuté, budú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne na štatistické účely. Ochranu dôverných štatistických údajov upravuje zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov, ochranu osobných údajov Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov a zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Za ochranu dôverných a osobných údajov zodpovedá Štatistický úrad SR, ktorého zamestnanci sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých štatistických a osobných údajoch, ktoré sa pri svojej práci dozvedia.

V prípade potreby získate ďalšie informácie na stránke úradu www.statistics.sk alebo telefonicky na čísle 032/7460 292 – Ing. Zuzana Kolárovcová.

zdroj: Štatistický úrad SR

Mestská vianočná zbierka

Vianoce sú časom lásky, radosti a vzájomnej pomoci. Aj tento rok chceme spoločne priniesť kúsok vianočného šťastia. Oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava organizuje zbierku vianočných balíčkov pre deduškov, babičky a detičky nášho mesta.

Čím môžete balíček naplniť? Pochutinami, praktickými drobnosťami a vecami pre potešenie duše, kozmetikou, hračkami pre deti. Prosíme, aby všetky darované veci boli nové a nepoužité. Balíček prineste už zabalený a označený podľa toho, komu je určený: DEDUŠKO, BABIČKA alebo DIEŤA. Zbierka potrvá do 9. decembra 2026.

Odberné miesta:

- dispečing Mestskej polície Myjava,
- Potraviny so srdcom Srdcofka Myjava,
- Víno Sardo Myjava.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa rozhodnú zapojiť a rozdávať radosť spolu s nami. Spolu tvoríme šťastné a štedré Vianoce.

M. Bakošová,
oddelenie sociálnych služieb

Noc vonku 2026

Myjava sa vo štvrtok 26. novembra 2026 zapojí do 13. ročníka podujatia s názvom Noc vonku, ktorého hlavným organizátorom je OZ Vagus. Ide o každoročné osvetovo-mobilizačné podujatie, ktoré upozorňuje na problém extrémnej chudoby a ľudí bez domova na Slovensku.

Jeho hlavným odkazom je, že bezdomovectvo nie je osobné zlyhanie jednotlivca, ale vážny spoločenský problém a systémové zlyhanie, ktoré si aj vyžaduje systémové riešenia od štátu. Myjava tak bude jednou z deviatich samospráv, ktoré tento rok Noc vonku organizujú. Okrem toho podujatie pripravujú aj ďalšie subjekty ako školy, kultúrne centrá či neziskové organizácie. Celkovo sa Noc vonku uskutoční v 15 mestách na Slovensku. Účastníci, medzi ktorých sa môžete zaradiť aj vy, sa na jednu noc vzdajú pohodlia domova a prespia pod holým nebom, aby vyjadrili solidaritu s ľuďmi bez domova. Súčasťou podujatia bude aj sprievodný program.

M. Hrin

Oznam

Študentka 5. ročníka Pedagogickej fakulty UK Bc. Barbora Vičíková sa vo svojej diplomovej práci venuje myjavskému regiónu. Hľadá pamätníkov, ktorí by boli ochotní odpovedať na otázky týkajúce sa ich osobných skúseností z obdobia komunizmu (cca 60. – 90. roky). Odpovede budú použité na vytvorenie metodiky, ktorá bude neskôr aplikovaná do vyučovacieho procesu pri výučbe regionálnych dejín. V prípade záujmu kontaktujte Barboru Vičíkovú na telefónnom čísle 0948 108 690 alebo e-mailom na inzerat524@gmail.com.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Nelegálne grafity a sprejerstvo

Do redakcie sme dostali podnet od občana Myjavy, ktorý poukázal na problém so sprejerstvom a nelegálnym grafity. *„Popísané múry, dvere, dopravné značky, informačné tabule aj súkromný majetok. Ešte donedávna takmer nepopísaná Myjava sa stáva terčom takéhoto vandalizmu. Sú mestá, ktoré tejto problematike nevenovali pozornosť a problém prerástol do neúnosných rozmerov s vysokými škodami. Je teda najvyšší čas proti tomuto vandalizmu zasiahnuť. Keď sa minie voľná plocha, tak títo „umelci“ nepohrdnú novou fasádou či garážovou bránou. V súčasnej dobe sa zatepľujú niektoré činžiaky a držím majiteľom palce, aby im nová fasáda a vynovený vzhľad vydržal čo najdlhšie,“* píše sa v občianskom podnete.

K problému s nelegálnym sprejerstvom a poškodzovaním majetku sme oslovili náčelníka Mestskej polície Myjava Mária Jamrišku, ktorý poskytol k predmetnej veci nasledujúce stanovisko. *„Za tagovanie alebo sprejerstvo sa považuje nelegálne vytváranie podpisov, nápisov a grafitových vzorov a podobne tým, že páchateľ pomaľuje alebo popíše farbou či inou látkou cudzí majetok a spôsobí tým škodu na tomto objekte či zariadení. Takéto konanie je protiprávnym v rovine priestupku voči majetku podľa Zákona o priestupkoch alebo ak naplní skutkovú podstatu trestného činu (poškodzovanie cudzej veci), začne sa trestné stíhanie podľa Trestného zákona. V prípade priestupku hrozí pokuta v správnom konaní a náhrada škody, kedy je páchateľ povinný v plnom rozsahu uhradiť náklady na odstránenie nápisov a vyčistenie alebo opravu poškodeného povrchu napadnutého objektu či zariadenia. Za trestný čin hrozí páchateľovi trest odňatia slobody ako aj náhrada škody. Ak vznikne väčšia škoda alebo ak je čin spáchaný závažnejším spôsobom konania či na chránenej veci, trestná sadzba sa zvyšuje.“*

Mestskí policajti sú teda oprávnení a povinní konať ex offo (z úradnej povinnosti) hneď, ako sa o spáchaní protiprávneho konania dozvedia – z kamerového systému alebo z vlastnej hliadkovej činnosti. Alebo na základe podnetu. Ak ide o menej závažné konanie, mestská polícia môže na mieste uložiť blokovú pokutu. *„Realizované konania smerujúce k poškodzovaniu majetku boli postúpené štátnej polícii, keďže takmer vždy ide o trestný čin. Je zarážajúce, aká je miera nezodpovednosti páchateľov takéhoto protiprávneho konania voči spoločnosti, rovnako aj voči sebe samým, nakoľko sú z minulosti objasnené prípady, keď boli tagovaním napadnuté bytové domy, nemocnice, pohrebiská, celé vlakové súpravy či iné dopravné prostriedky, a škody na majetku sa pohybovali až v státisícoch eur. Za uvedené konanie boli páchatelia trestnoprávne postihnutí aj s povinnosťou náhrady spôsobených škôd,“* doplnil náčelník mestskej polície.

Na základe uvedeného teda upozorňujeme, že poškodenie a postriekanie cudzieho majetku farbou či sprejom je podľa slovenských zákonov považované v drvivej väčšine za trestný čin bez ohľadu na výšku spôsobenej škody, ktorý vyšetruje štátna polícia. Ak ide o menej závažné delikty, veci sú odstupované na priestupkové konanie.

Vzhľadom na to, že sprejeri často využívajú noc a odľahlé miesta, kľúčová je všímavosť verejnosti a jej spolupráca s mestskou políciou. *„Predchádzanie tejto forme protiprávneho konania spočíva v prvom rade vo výchove k úcte k hodnotám a majetku. To je primárna prevencia. Technické prvky, ako sú kamerové systémy či rôzne formy ostrahy objektov, predstavujú sekundárnu ochranu pred útokmi vandalov,“* uzatvára Mário Jamriška.

J. Zlatohlávková
foto: koláž M. Kovanič z fotografií doručených s občianskym podnetom

Právna poradňa v decembri 2026

Mesto Myjava informuje občanov, že bezplatné právne poradenstvo bude verejnosti k dispozícii aj v decembri tohto roka. Poradňu povedie advokát Mgr. Ľubomír Karika. Najbližšie môžete jeho služby využiť v utorok **8. decembra 2026** vo veľkej zasadacej miestnosti Mestského úradu v Myjave, číslo dverí 305, v čase **od 15.00 do 16.30 h**. Takže ak potrebujete pomôcť v právnej problematike, ste vítaní!

M. Hrin
ilustračné foto: pexels.com

Na Myjave vznikol mural, ktorý odkazuje na históriu a súdržnosť

V nedeľu 25. októbra 2026 bol slávnostne predstavený na sídlisku Kamenné v Myjave nový mural. Nadrozmerná nástenná maľba s názvom Vlákna spolupatričnosti vznikla v rámci projektu Destinácia All Inclusive a nadväzuje na tému Komunita kopaníc. Za projektom stojí iniciatíva Trenčín 2026 – Európske hlavné mesto kultúry.

Projekt oživuje verejné priestranstvá Trenčianskeho kraja prostredníctvom súčasného umenia. Umelecké realizácie prinášajú nový pohľad na jednotlivé lokality, odhaľujú ich osobitosti a približujú príbehy, tradície i kultúrnu jedinečnosť miest, v ktorých vznikajú.

„Odkedy získal Trenčín titul Európskeho hlavného mesta kultúry 2026, mali sme v pláne aktivity po celom regióne. Kedysi spojili do jednej župy rôzne regióny, Myjava má svoju identitu, Horná Nitra a Horné Považie svoju. Umením sa ich snažíme prepájať a práve tento projekt by mal napomôcť rozprávať o jedinečnosti myjavskej identity, pre ktorú je typický najmä folklór,“ povedal Stanislav Krajči, riaditeľ tímu Trenčín 2026.

Jedným z kurátorov programu Destinácia All Inclusive, v rámci ktorého mural vznikol, je výtvarník, grafický dizajnér a známy trenčiansky sprejer Filip Ovádek. Kurátorský výber padol na maďarského streetartového umelca Ádáma Kirscha, známeho pod prezývkou Fat Heat. Veľkú úlohu pri jeho zvolení zohrali skúsenosti s podobnými rozmernými maľbami, ale aj práca s priestorom a kreatívne spracovanie.

„Vybrali sme si miesta, ktoré sú z historického hľadiska aj z pohľadu kraja významné. Vyšli nám Myjava, Nitrianske Pravno a Považská Bystrica. Projekt bol inkluzívny, preto sa sústredil na menšiny, ktoré boli a sú historickou súčasťou regiónu, alebo na to, čo je podstatné v daných regiónoch,“ vysvetlil Filip Ovádek motív a tému, s ktorou sa Ádám Kirsch následne popasoval.

Ústredným motívom muralu na Myjave je samotný život na roztrúsených kopaniciach. Ten si vyžadoval vzájomnú súdržnosť a ochotu pomáhať. Výtvarné spracovanie čerpá inšpiráciu z tradičnej paličkovanej čipky, ktorej štruktúra pripomína navzájom poprepájané ľudské osudy. Vlákna predstavujú symbolické spojenia medzi ľuďmi, zatiaľ čo motív rúk odkazuje na ochotu podať pomocnú ruku a starostlivosť. Nástenná maľba tak originálnym spôsobom pretvára motívy tradičného ľudového prvku do jazyka súčasného street artu.

„Prvý návrh, ktorý sme s mestom komunikovali, sa neujal a ani my sme s ním neboli celkom spokojní. Vedeli sme však, že Ádám je flexibilný a dokáže vytvoriť dielo, ktoré naplní naše predstavy. Mural vznikol na základe reálnej fotografie, ktorú prekreslil a spracoval čipkovaným vzorom. Boli sme z toho nadšení a rýchlo sme dostali pozitívnu spätnú väzbu aj od samosprávy. Maľovanie mu trvalo približne štyri a pol dňa. Je tiež skvelé, že sa niečo takéto podarilo urobiť na periférii mesta,“ doplnil Filip Ovádek. Výber lokality nebol náhodný. Iniciátori chceli prostredníctvom umeleckého skrášľovania verejného priestoru prilákať ľudí aj na také miesta, ktoré by inak nenavštívili.

Myjavčanov maľba ihneď zaujala. Na sociálnych sieťach zbiera tisíce reakcií a priamo na sídlisko Kamenné si prišli umeleckú novinku prezrieť počas slávnostného predstavenia desiatky ľudí. Dielo symbolicky pokrstila folkloristka Ema Marková. Práve fotografia s názvom *Nevesta v tichu,* na ktorej je zachytená, sa stala predlohou pre zvečnenie na stene bytového domu. Fotka zvíťazila vo fotografickej súťaži *Fotíme my aj vy* a jej autor Branislav Zelenka získal za túto snímku Cenu primátora počas osláv 440. výročia založenia Myjavy. Projekt tak svojim spôsobom veľmi originálne prepojil oslavu Trenčína ako európskeho hlavného mesta kultúry a oslavu dejín Myjavy. Program na Kamennom doplnilo vystúpenie detskej skupiny Tancujúce tigríky, tvorivý workshop, DJ a infostánok Trenčín 2026.

„V odozve bolo veľmi veľa pochvaly, ale aj reakcie, prečo sme urobili reklamu supermarketu. Keďže sme si lokalitu vytipovali a obzreli ešte pred výstavbou, vôbec sme nevedeli, že tu nejaký obchod vznikne. Zároveň sme však radi, že sme to mohli urobiť na tejto budove, pretože s muralmi to nie je jednoduché. Nie všetci majitelia bytových domov s tým súhlasia a podobných veľkých plôch, kde sa to dá zrealizovať, nie je veľa,“ vysvetlil Stanislav Krajči.

Keďže sa rok 2026 pomaly blíži k svojmu záveru, tím Trenčín 2026 už pripravuje veľkolepé vyvrcholenie výnimočného kultúrneho roka v krajskom meste. Aj záver stretnutia v Myjave sa niesol v duchu pozvania do Trenčína, kde sa v dňoch 27. – 29. novembra uskutoční záverečný program a ceremoniál Európskeho hlavného mesta kultúry s názvom Fiesta mesta. Návštevníkov čaká veľkolepá šou, ktorá symbolicky uzavrie rok plný kultúry, umenia a zážitkov v Trenčíne.

text a foto: M. Kovanič

Knižná búdka na námestí

Na Námestí M. R. Štefánika v Myjave, oproti mestskému úradu, pribudla nová knižná búdka s lavičkou, ktorej oficiálne odovzdanie do užívania verejnosti sa uskutočnilo v pondelok 19. októbra 2026. Výrobu a osadenie knižnej búdky iniciovalo občianske združenie Magna Miava.

K jej vzniku prispeli viacerí partneri a sponzori vrátane mesta Myjava, ktorých zoznam nájdeme na informačnej tabuľke umiestnenej priamo na búdke. Tá nám zároveň predstavuje základné pravidlá užívania knižnej búdky, ktorá má slúžiť širokej verejnosti.

Princíp je jednoduchý. Ak vás nejaká kniha v búdke zaujme, vezmite si ju a prečítajte. Potom ju môžete buď vrátiť späť, vymeniť za inú, či posunúť inému čitateľovi. Takisto ak máte doma knihu, ktorú ste už prečítali, možno aj viackrát, je zaujímavá, v dobrom stave a mohla by podľa vás priniesť radosť inému čitateľovi, pokojne ju do knižnej búdky uložte. Treba pamätať na to, že knižná búdka má byť zdrojom literatúry, ktorá má svoju hodnotu a vy sami by ste si ju prečítali, nie je odkladiskom starých kníh, ktorých sa len chcete zbaviť, aby vám doma nezavadzali. V prípade, že je knižná búdka plná, nevkladajte do nej ďalšie knihy, ani ich nenechávajte položené pri búdke alebo na lavičke.

Knižná búdka má slúžiť nám všetkým, prinášať nám radosť a úžitok a boli by sme veľmi radi, keby sme sa tak k nej aj správali. Nech nám na námestí vydrží ozaj dlho. A ešte jedno upozornenie, búdka rozhodne neslúži na umiestňovanie propagačných materiálov, ale vyslovene len na knihy.

Ďakujeme aj touto cestou všetkým, ktorí sa o vznik knižnej búdky pričinili a želáme vám všetkým príjemné čítanie!

M. Hrin
foto: M. Kovanič

Výzva na predkladanie žiadostí o udelenie regionálnej značky kvality

Občianske združenie Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina (MAS) vyhlásilo 20. októbra 2026 už piatu výzvu na predkladanie žiadostí o udelenie značky KOPANICE regionálny produkt. Výzva je určená miestnym výrobcom, remeselníkom, poľnohospodárom, potravinárom a poskytovateľom služieb, ktorí chcú zviditeľniť svoju tvorbu a prezentovať jej spojenie s kopaničiarskym regiónom.

Regionálna značka môže byť spôsobom, ako zviditeľniť typické kopaničiarske výrobky, miestne potraviny, remeslá či služby. Podporuje miestnu tvorbu, tradičné postupy, využívanie regionálnych surovín a rozvoj miestnej ekonomiky. Pomáha vytvárať spoločnú identitu regiónu a prezentovať jeho jedinečnosť navonok. Zároveň pomáha zákazníkom a návštevníkom objavovať kvalitné produkty a služby a stotožniť ich s kopaničiarskym regiónom. Výberom takýchto výrobkov podporujú miestnych producentov, zachovávanie tradícií a rozvíjajú destinačný manažment.

Čo vám značka prinesie?

Získaním značky môžete dať svojim výrobkom a službám novú príležitosť zaujať. Čaká vás možnosť propagácie prostredníctvom článkov, fotografií a videí alebo letákov, zviditeľnenie medzi obyvateľmi i návštevníkmi regiónu a príležitosť zapojiť sa do podujatí. MAS prezentuje regionálne produkty na veľkých podujatiach ako Agrokomplex alebo Záhradkár Trenčín. Značka vám zároveň pomôže odlíšiť sa od konkurencie, budovať dôveru zákazníkov, prípadne nadviazať spoluprácu s ďalšími miestnymi výrobcami a podnikateľmi.

Pre koho je výzva určená?

O značku sa môžu uchádzať remeselníci, výrobcovia spotrebných výrobkov, poľnohospodárski a potravinárski producenti, ako aj poskytovatelia ubytovacích a stravovacích služieb. Podmienkou je splnenie stanovených kritérií, ktoré overujú najmä pôvod, kvalitu a väzbu na región. Výzva je určená záujemcom z územia 27 obcí a miest kopaničiarskeho regiónu, ktoré MAS zastrešuje.

Kopaničiarsky región – MAS na výstave Agrokomplex 2026 v Nitre.

Ako sa zapojiť?

Záujemcovia nájdu na webovej stránke Kopaničiarskeho regiónu – MAS (www.kopaniciarsky-region.sk) potrebné formuláre žiadostí a certifikačné kritériá pre jednotlivé kategórie výrobkov a služieb (kategórie Novinky alebo Prebiehajúce výzvy). Pred podaním žiadosti je dôležité oboznámiť sa s podmienkami a pripraviť všetky požadované prílohy.

Žiadosť môžete doručiť:

- poštou: Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina, M. R. Štefánika 560/4, 907 01 Myjava;
- e-mailom: sken podpísanej žiadosti spolu s prílohami zašlite na adresu redakcia@kopaniciarskenoviny.sk.

Termín predkladania žiadostí je **do 24. novembra 2026**. Na základe žiadostí zasadne po ukončení výzvy Certifikačná komisia, ktorá bude posudzovať splnenie kritérií na konkrétny produkt či službu pre udelenie značky. V prípade konzultácie alebo podpory či pomoci s vypĺňaním žiadosti sa môžete obrátiť na vyššie uvedený mailový kontakt. Ak tvoríte, vyrábate alebo poskytujete služby, ktoré nesú pečať nášho regiónu, využite príležitosť stať sa súčasťou značky KOPANICE regionálny produkt. Pomôžte šíriť dobré meno kopaníc a svojich produktov a budovať povedomie regionálnej značky.

text a foto: M. Kovanič

Mesto si uctilo svojich jubilantov

V sobášnej sieni Mestského úradu na Myjave sa uskutočnilo slávnostné stretnutie obyvateľov mesta, ktorí v období od apríla do júna 2026 oslávili svoje životné jubileá. Pozvanie na podujatie prijalo celkovo 29 seniorov, ktorí sa v tomto období dožili 75, 80, 85 a viac rokov. Medzi najstarších tento raz patrili štyria 85-roční jubilanti. Sviatočnú atmosféru spestril svojím vystúpením DSF Kopaničiarik. Oslávenci si ako spomienku na tento slávnostný deň prevzali od zástupcov mesta kvety a pamätný darček – šálku s logom mesta. Všetkým jubilantom želáme do ďalších rokov najmä pevné zdravie, veľa šťastia a spokojnosti.

J. Zlatohlávková
foto: T. Fidrich

Erasmus+ v Poľsku: Za poznaním, priateľstvom a svetom informácií

V dňoch 19. – 27. septembra 2026 sa 20 žiakov deviateho ročníka zo ZŠ Myjava elokované pracovisko Viestova zúčastnilo nezabudnuteľnej mobility v rámci programu Erasmus+ v poľskom mestečku Murzasichle, ktoré sa nachádza v malebnom prostredí neďaleko poľských Vysokých Tatier. Hlavnou témou mobility boli fiktívne informácie a ich vplyv na náš každodenný život. Žiaci sa počas pobytu venovali téme dezinformácií, učili sa kriticky pristupovať k informáciám, rozlišovať medzi pravdivými a nepravdivými správami a uvedomovať si dôležitosť overovania informácií v dnešnom digitálnom svete. Svoje poznatky pretavili do praktickej tvorby edukačných videí, prostredníctvom ktorých kreatívnym a zrozumiteľným spôsobom spracovali získané vedomosti. Pri práci rozvíjali nielen svoje digitálne zručnosti, ale aj tímovú spoluprácu, komunikačné schopnosti a tvorivé myslenie.

Dôležitou súčasťou mobility bolo aj spoznávanie nových ľudí, kultúr a tradícií. Spoločné aktivity s poľskými žiakmi vytvorili priestor na vzájomné spoznávanie, výmenu skúseností a zdokonaľovanie sa v komunikácii v cudzom jazyku. Napriek jazykovým a kultúrnym rozdielom si deti rýchlo našli spoločnú reč. Spoločne strávený čas priniesol množstvo veselých zážitkov, nových skúseností a predovšetkým priateľstiev, ktoré, veríme, pretrvajú aj po návrate domov.

Súčasťou programu bolo tiež spoznávanie krás poľského regiónu Podhalie. Žiaci navštívili aquapark Chochołowskie Termy, kde si oddýchli, zabavili sa a načerpali nové sily. Nechýbala ani návšteva známeho horského mesta Zakopané, kde dostali príležitosť objavovať mesto na vlastnú päsť. Ich úlohou bolo realizovať interview s miestnymi obyvateľmi či návštevníkmi, komunikovať s neznámymi ľuďmi a získavať informácie priamo v teréne. Táto aktivita im umožnila precvičiť si komunikačné a sociálne zručnosti, samostatnosť, odvahu i schopnosť orientovať sa v novom prostredí.

Veľkým zážitkom bola turistika v poľských Vysokých Tatrách. Nádherná horská príroda, čerstvý vzduch a spoločné prekonávanie turistických výziev priniesli žiakom nielen krásne výhľady a nezabudnuteľné spomienky, ale aj príležitosť upevniť vzájomné vzťahy, rozvíjať vytrvalosť a uvedomiť si význam ochrany prírody.

Pobyt v Murzasichle nebol len o učení sa v školských laviciach. Bol predovšetkým o získavaní skúseností v reálnom živote, prekonávaní vlastných hraníc, spoznávaní inej kultúry a budovaní vzťahov. Žiaci si odniesli množstvo nových vedomostí, praktických zručností, zážitkov a priateľstiev, ktoré obohatili ich pohľad na svet. Mobilita Erasmus+ opäť ukázala, že vzdelávanie nepozná hranice. Prináša príležitosti učiť sa jeden od druhého, objavovať nové možnosti a budovať mosty medzi ľuďmi i krajinami. Z Poľska sme sa vrátili bohatší nielen o nové poznatky, ale aj o spoločné spomienky, ktoré zostanú v našich srdciach ešte dlho.

text a foto: Zuzana Mičková,
učiteľka ZŠ Myjava Viestova

Myjavčania si lampiónovým sprievodom pripomenuli 108. výročie vzniku ČSR

V stredu 28. októbra 2026 podvečer pripravilo oddelenie kultúry mesta Myjava spolu s Centrom voľného času Myjava a Materským centrom Pampúšik obľúbený lampiónový sprievod pre deti a ich rodičov. Trasa sprievodu viedla od Pamätníka M. R. Štefánika na námestí až k SNM – Múzeu Slovenských národných rád v Myjave. Pri Štefánikovom pamätníku si zúčastnení spoločne pripomenuli historické udalosti vzniku Československa, keďže pred 108 rokmi bola založená Československá republika, a zazneli aj štátne hymny oboch národov.

V cieli sprievodu pred múzeom čakala účastníkov súťaž o najkrajší doma vyrobený lampión. Porota mala náročnú úlohu, no napokon vybrala a sladkou dobrotou odmenila desať najtvorivejších výtvarníkov. Súčinnosť poskytlo aj múzeum. Po príchode sprievodu mohli deti s rodičmi navštíviť jeho expozície a dozvedieť sa viac o vzniku ČSR prostredníctvom výkladu múzejníka Pavla Trúsika.

Pomocnú ruku podali aj príslušníci Mestskej polície Myjava i Policajného zboru SR, ktorí počas celého podujatia dohliadali na bezpečnosť. Ďakujeme všetkým zúčastneným a najmä deťom za ich veľký záujem a nádherné výtvory. Veríme, že mali v deň tohto významného výročia pekný zážitok.

text a foto: M. Kovanič

Jablko – malé ovocie, veľký poklad

V Materskej škole na ulici SNP sa jeseň niesla v znamení jabĺčok. Pri príležitosti Dňa jablka pripravili pani učiteľky pre deti veselý Jabĺčkový týždeň, počas ktorého spoznávali toto chutné a zdravé ovocie všetkými zmyslami. Cieľom aktivít bolo hravou formou viesť deti k zdravému životnému štýlu, rozvíjať a podporovať ich pohyb, tvorivosť, vzájomnú spoluprácu a lásku k prírode. Počas týždňa sa triedy premenili na malé jablkové kráľovstvá. Deti prinášali jabĺčka rôznych farieb a veľkostí, porovnávali ich, počítali, triedili a pozorovali ich tvar, vôňu i chuť. Prostredníctvom rozhovorov sa dozvedeli, kde jablká rastú, ako sa o jabloň staráme a prečo je ovocie dôležitou súčasťou nášho jedálnička. Tvorivé dielne patrili maľovaniu, kresleniu a vyrábaniu jabĺčok z papiera a ďalších materiálov. Vznikali krásne výtvarné práce, farebné jablone a jesenné dekorácie, ktoré skrášlili priestory materskej školy.

K veselému týždňu patrili aj piesne, riekanky a hudobno-pohybové hry s jesennou a ovocnou tematikou. Deti si s radosťou zaspievali známe detské piesne, v ktorých sa hovorí o jabĺčkach. Pri speve tlieskali do rytmu, pohybom napodobňovali rast jablone, dozrievanie ovocia a zber jabĺčok. Hudba a pohyb dodali celému týždňu veselú atmosféru a postarali sa o množstvo úsmevov.

Deň jablka v stredu 21. októbra oslávili v škôlke pohybovými a súťažnými hrami. V hre „Zbierame jabĺčka“ zbierali skutočné jabĺčka pod stromom, teda v pripravenom „jabloňovom sade“, a pomocou fúrikov ich prenášali do komôrok. Pri ďalšej hre „Kotúľanie na cieľ“ sa snažili dokotúľať jabĺčko do vyznačeného kruhu. Malí zbe-

rači si precvičili obratnosť, presnosť aj trpezlivosť. Veľkú zábavu priniesla aj spoločne vytvorená Jabloň priateľstva.

Jedným z najzaujímavejších zážitkov bola výroba jablkového muštu. Deti spoznávali cestu jabĺčka od stromu až po pohár. Pozorovali umyté jablká, ich spracovanie a lisovanie, pri ktorom sa z ovocia získava lahodná šťava. Na nej si veru pochutnal nejeden jazýček. Deti s veľkým záujmom sledovali, ako sa pevné jabĺčko mení na voňavý mušt. Táto praktická skúsenosť im ukázala, že z ovocia môžeme pripraviť nielen chutnú desiatu, ale aj osviežujúci nápoj. Spoločné ochutnávanie bolo príjemnou bodkou za touto zážitkovou aktivitou.

Na jablkovú tému nezabudla ani školská kuchyňa. Počas týždňa sa jabĺčka objavili v jedálnom lístku v rôznych podobách. Deti si mohli pochutnať na čerstvom ovocí, jablkových dobrotách a ďalších jedlách pripravených z jabĺk. Vďaka tomu si pripomenuli, že zdravé jedlo môže byť pestré, chutné a voňavé. Jabĺčka im priniesli nielen sladkú chuť, ale aj príležitosť rozprávať sa o vitamínoch, správnej výžive a dôležitosti každodenného pohybu.

Jabĺčkový týždeň nebol iba o ovocí. Bol o priateľstve, spolupráci, radosti z objavovania a o tom, že zdravé návyky si budujeme už od detstva. Deti sa učili vážiť si dary prírody, ochutnávať nové jedlá, pomáhať si navzájom a starať sa o svoje zdravie. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto voňavého týždňa – pani učiteľkám, zamestnancom školskej kuchyne i všetkým, ktorí priniesli jabĺčka a prispeli k príjemnej atmosfére. Veď aj jedno malé jabĺčko dokáže vyčariť veľký úsmev.

text a foto: kolektív MŠ SNP

Spomienka na 17. november

Sloboda nie je samozrejmosť. A bezpečie by nemalo byť výsadou

Každoročne si 17. novembra pripomíname odvahu ľudí, ktorí sa v roku 1989 postavili za slobodu a demokraciu. Od Nežnej revolúcie uplynulo už 37 rokov. Za ten čas vyrástla generácia mladých ľudí, ktorá neslobodu pozná už len z rozprávania rodičov, starých rodičov či z učebníc dejepisu. November 1989 nám priniesol možnosť slobodne myslieť, hovoriť, cestovať, vzdelávať sa a rozhodovať o vlastnej budúcnosti. Priniesol nám však aj zodpovednosť. Zodpovednosť za to, ako so slobodou nakladáme, ako sa správame k druhým a aké hodnoty odovzdávame ďalším generáciám. Symbolom novembrových udalostí sa stali študenti. Mladí ľudia, ktorí našli odvahu postaviť sa proti neslobode a otvorene vyjadriť svoj názor. Aj dnes by sme preto mali vytvárať prostredie, v ktorom sa mladí ľudia neboja pýtať, diskutovať, kriticky myslieť a slušne vyjadrovať svoje postoje. Sloboda prejavu totiž patrí k základným pilierom demokratickej spoločnosti.

Udalosti posledných rokov nám však bolestivo pripomenuli, že okrem slobody a demokracie musíme chrániť aj ďalšiu základnú hodnotu – ľudský život. V januári 2025 otriasla Slovenskom tragédia v Spišskej Starej Vsi, kde pri útoku študenta prišli o život učiteľka a jej žiačka. V septembri 2026 nás zasiahli správy o ďalšej tragédii, tentoraz v Staškove na Kysuciach. Opäť násilný útok v školskom prostredí, opäť zmarené ľudské životy. Dve školy, štyri vyhasnuté životy a množstvo nezodpovedaných otázok. Ako je možné, že sa miesto, ktoré má byť symbolom poznania, bezpečia a dôvery, stáva dejiskom takýchto tragédií? Dokážeme dostatočne vnímať problémy našich detí? Vieme rozpoznať varovné signály? A predovšetkým, robíme ako spoločnosť dosť pre to, aby sa učitelia a žiaci mohli v školách cítiť bezpečne?

Ako učiteľka si tieto otázky kladiem o to naliehavejšie. Každý deň vstupujeme do tried s presvedčením, že našou úlohou je vzdelávať, vychovávať a pomáhať mladým ľuďom nájsť si svoje miesto v živote. Nemali by sme pritom premýšľať, či sa z práce bezpečne vrátime domov. Rovnako žiadny rodič by nemal mať strach poslať svoje dieťa do školy. Učiteľ má právo cítiť sa vo svojej práci bezpečne. Rovnako ako každé dieťa má právo prichádzať do školy bez strachu.

Bezpečnosť škôl však nemožno zabezpečiť iba kamerami, zamknutými dverami či prísnejšími pravidlami. Potrebujeme posilňovať odbornú psychologickú pomoc, venovať väčšiu pozornosť duševnému zdraviu detí, včas riešiť prejavy agresivity a predovšetkým budovať zdravé medziľudské vzťahy. Učitelia pritom potrebujú podporu rodičov, odborníkov, vedenia škôl, zriaďovateľov aj celej spoločnosti. Nesmieme zabúdať ani na to, aký príklad dávame mladým ľuďom my dospelí. Ak sa vo verejnom priestore vytráca slušnosť, rešpekt a schopnosť pokojne diskutovať, nemôžeme očakávať, že si tieto hodnoty deti osvoja samy. Práve tu nachádzame jeden z najdôležitejších odkazov 17. novembra. Študenti v roku 1989 ukázali, že spoločnosť možno meniť odvahou, solidaritou a nenásilným spôsobom. Ich odkaz nám pripomína, že sloboda prejavu neznamená povinnosť súhlasiť so všetkými názormi, ale schopnosť rešpektovať právo druhého myslieť inak.

Demokracia sa totiž nezačína ani nekončí vo volebných miestnostiach. Prejavuje sa v našom každodennom živote. V tom, ako pristupujeme k ľuďom s iným názorom, ako prijímame kritiku, ako komunikujeme a či dokážeme počúvať aj tých, s ktorými nesúhlasíme.

Aj v našom meste máme možnosť prispievať k tomu, aby sa mladí ľudia cítili vypočutí, učitelia rešpektovaní a školy boli miestami, kde vládne dôvera a bezpečie. Pretože deti sa neučia iba z našich slov. Učia sa najmä z toho, ako sa správame my dospelí.

Keď si teda tento rok pripomenieme 17. november, nespomínajme iba na odvahu študentov z roku 1989. Myslime aj na dnešných mladých ľudí, na ich obavy, potreby a budúcnosť. Myslime na učiteľov, ktorí ich každý deň sprevádzajú na ceste za poznaním. A nezabudnime ani na tých, ktorí sa už zo školy nikdy nevrátili domov. V roku 1989 študenti bojovali za našu slobodu. Dnes je našou povinnosťou vytvoriť im svet, v ktorom budú môcť slobodne myslieť, bezpečne sa vzdelávať a bez strachu vyrastať.

Slobodu sme si v novembri 1989 vybojovali. Dnes stojíme pred ďalšou výzvou – naučiť sa v nej žiť tak, aby sme si navzájom neubližovali. Aby sme dokázali počúvať, rešpektovať a chrániť jeden druhého.

Lenka Pipová

Zapúšťame korene v prírode aj v komunite

Centrum pre deti a rodiny (CDR) Myjava úspešne zrealizovalo projekt „Zapúšťame korene v prírode aj v komunite“, ktorý sa uskutočnil vďaka finančnej podpore Trenčianskeho samosprávneho kraja v rámci grantového programu Zelené oči. Na realizáciu projektu bola poskytnutá dotácia vo výške 2 490,00 €, vďaka ktorej sa podarilo premeniť okolie centra na zelenší, krajší a podnetnejší priestor pre deti.

Poďakovanie patrí aj Mestu Myjava, konkrétne oddeleniu rozvoja, za ochotu pomôcť, aktívnu účasť na realizácii projektu a spoluprácu pri vytváraní krajšieho a zelenšieho prostredia.

Hlavným cieľom projektu bolo viesť deti k zodpovednému vzťahu k prírode, rozvíjať ich praktické zručnosti, a zároveň vytvárať príležitosti na spoluprácu, spoločné zážitky a bu-

dovanie vzťahov s miestnou komunitou. Počas realizácie sa podarilo vybudovať tri vyvýšené záhony, v ktorých deti pestujú bylinky a ďalšie užitočné rastliny. Spoločne vytvorili aj trvalkový záhon podporujúci opeľovače, vysadili strom a doplnili priestor o vtáčie kŕmidlo. Nezabudli ani na vytvorenie príjemného miesta na oddych a spoločné stretnutia.

Projekt však nebol iba o úpravách vonkajšieho priestoru. Dôležitou súčasťou bola aj environmentálna výchova a zážitkové učenie. Deti mali možnosť spoznávať význam opeľovačov a ich nezastupiteľnú úlohu v prírode aj počas stretnutia so včelárom Martinom Očkajákom z Krajného. Pri starostlivosti o záhony a rastliny sa učia zodpovednosti, trpezlivosti a spolupráci. Zároveň získavajú skúsenosť, že aj vlastným úsilím dokážu vytvoriť niečo hodnotné, čo bude slúžiť im aj ostatným.

Významným prínosom projektu bolo tiež prepájanie centra s miestnou komunitou. Spoločné aktivity a stretnutia vytvorili priestor na vzájomné spoznávanie, spoluprácu a budovanie prirodzených vzťahov. Veríme, že práve takéto skúsenosti pomáhajú deťom cítiť sa ako súčasť komunity, v ktorej žijú, a zároveň im ukazujú, že na starostlivosti o životné prostredie sa môže podieľať každý z nás.

Projekt „Zapúšťame korene v prírode aj v komunite“ ukázal, že keď sa spoja dobré nápady, ochota pomôcť a spoločné úsilie, vznikajú hodnoty, ktoré presahujú samotnú realizáciu projektu. Veríme, že zasadené korene budú rásť nielen v pôde, ale aj v deťoch – v podobe úcty k prírode, zodpovednosti a pocitu, že každý z nás môže prispieť k lepšiemu svetu.

text a foto: Michala Apalovičová, špeciálny pedagóg CDR Myjava

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY K • R • A • J

ZELENÁ ŽUPA
TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

Chcete byť v obraze 24 hodín denne,
7 dní v týždni?
Stiahnite si mobilnú aplikáciu MYJAVA!

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

Malí prváci s veľkou odvahou: Rozprávková noc plnú smiechu a priateľstva

Vstup do školského sveta je pre každého prváčika obrovským krokom. Stretáva sa s novými tvárami, novými pravidlami a postupne si buduje svoje prvé skutočné priateľstvá. Aby sme tento proces našim najmenším uľahčili a premenili ho na nezabudnuteľný zážitok, zorganizovali sme pre nich niečo výnimočné – kamarátsku prespávačku v čarovnom prostredí

rekreačného zariadenia Stará Myjava Fantázia.

Cieľom tohto výletu bolo nielen oddýchnuť si od školských lavíc, ale najmä otvoriť srdiečka a lepšie sa spoznať. A to sa podarilo na jednotku. Deti zistili, že ich pani učiteľky nie sú len tie, ktoré ich učia písať prvé písmenká, ale sú to predovšetkým chápavé kamarátky, na ktoré sa môžu kedykoľvek a s dôverou obrátiť.

Jemné slnečné lúče a babie leto vytvorili dokonalú kulisu pre dni plné čistého detského nadšenia. Areálom sa neustále ozýval zvonivý smiech. Malí odvážlivci si vyskúšali jazdu na štvorkolke, no najviac rozžiarených očí sme videli pri pohľade z konského chrbta. Prechádzka do okolitej jesennej prírody Starej Myjavy pohladila dušu a ukázala deťom krásy, ktoré máme priamo pod nosom. Počas tvorivých dielní zasa detské rúčky premenili

fantáziu na krásne vlastnoručné výrobky, ktoré im budú tento výlet navždy pripomínať.

Keď sa nad krajinu zniesol večer, prišiel čas na zlatý klinec programu – napínavú, no najmä zábavnú súťaž o „Naj chlapca a Naj dievča“. Na prvom mieste sa umiestnila Nelka a hneď za ňou, na druhom mieste, skončil Jurko. Večer mohli deti pokračovať veselou diskotékou alebo sledovať rozprávku na dobrú noc. Najväčšie víťazstvo však prežili všetci prváci spoločne vo chvíli, keď zhasli svetlá. Pre mnohých z nich to bola prvá noc strávená bez mamičky a otecka. Svoju prvú veľkú skúšku samostatnosti však zvládli s obrovskou statočnosťou.

Domov sme sa vracali unavení, ale s plnými batohmi zážitkov a s vedomím, že v školských laviciach už nesedia len spolužiaci, ale skutoční kamaráti.

text a foto: pani učiteľky ZŠ s MŠ Turá Lúka

Do škôlky na bicykli

V MŠ Bradáčová sa inšpirovali Európskym týždňom mobility a 25. septembra 2026 si urobili „Deň na bicykli či kolobežke do škôlky“. Trieda Motýlikov (3 – 4-ročné deti) pod vedením svojich pani učiteliek sa aktívne zapojila, deti prišli na kolobežkách, bicykloch i odrážadlách a celý deň sa venovali téme bezpečnosti v doprave. Najskôr prečítali rozprávku o mačiatkach Murkovi a Micke, ktorí sa vybrali na cyklovýlet so svojimi rodičmi a hravou formou si predstavili základy bezpečnosti na cestách. Hoci mnohí malí športovci mali ešte na svojich vozidlách „pomocné kolieska“, ich odhodlanie bolo stoper-

centné. Pomocou jednoduchej prekážkovej dráhy vo vonkajšom areáli Spartaka Myjava trénovali deti rovnováhu a obratnosť pri kľučkovaní medzi kuželmi. Na vlastnej koži si vyskúšali, aké je dôležité zastaviť pri dopravnej značke STOP alebo čo robiť, keď svieti semafór na zeleno či červeno. Krásnym momentom bola prirodzená radosť z pohybu, ale aj disciplinovanosť a ohľaduplnosť malých detí, ktoré si dávali pozor na to, aby dodržali triedne „srdiečkové pravidlo“ – a teda, aby neublížili sebe ani kamarátom. K žiadnej dopravnej nehode nedošlo, práve naopak, deti to zvládli na jednotku.

text a foto: Petra Štrbová, učiteľka MŠ Bradáčová

Nová technika pre myjavských hasičov

V stredu 30. septembra 2026 si Dobrovoľný hasičský zbor Myjava prevzal v areáli ZŠ Myjava Viestova novú štvorkolku. Vozidlo pri slávnostnom nástupe členov DHZ Myjava a Mladých hasičov odovzdal do užívania minister vnútra SR Matúš Šutaj Eštok. Kľúče od novej techniky si symbolicky prebral veliteľ DHZO Myjava Jozef Ďuriš. Ide o špeciálne upravenú kabínkovú štvorkolku CFMOTO GLADIATOR U10 PRO s pohonom 4×4, ktorá je vybavená vysokotlakovým hasiacim modulom.

Tento terénny špeciál je určený na rýchly presun do lesných porastov, pátranie po nezvestných osobách a likvidáciu požiarov v náročnom teréne. Vďaka zabudovanému modulu funguje ako samostatná zásahová jednotka. Hasičom umožňuje zakročiť v neprístupných miestach ešte pred príchodom ťažkej techniky. Veríme, že nová štvorkolka prinesie úžitok všetkým členom DHZ Myjava, bude mať čo najmenej ostrých zásahov a poslúži napríklad pri záujme detí o hasičstvo, pri športových podujatiach či ďalších potrebách mesta.

text a foto: M. Kovanič

POĎAKOVANIE

Občianske združenie Myjavská hasičská história vyslovuje úprimné poďakovanie Mestu Myjava za poskytnutie finančného príspevku v roku 2026. Tento príspevok bol celkovo nasmerovaný na udržanie mobility a technickú starostlivosť o hasičský veterán Tatra 26/30 z roku 1934. Zároveň združenie vyjadruje poďakovanie Ing. Petrovi Valáškovi a Rastislavovi Eliášovi za ich viacročnú a všestrannú pomoc pri rôznych aktivitách združenia.

MESTO MYJAVA

Realizované s finančnou podporou mesta Myjava

Sen, ktorý sa nekončí poslednou stranou

Monika Lučšíková má 30 rokov, s rodinou žije na Myjave a popri vedení firmy a rodinnom živote stále nachádza únik v histórii, cestovaní a písaní. Pôsobenie v klube vojenskej histórie jej navyše dodáva autentický pohľad na obdobie, o ktorom píše. V roku 2024 jej vyšla kniha Hanna, nacistova milenka. V Kopaničiarskom kuriéri sme o nej písali a priniesli aj ukážku tohto príbehu z obdobia 2. svetovej vojny. Monike práve vychádza druhá kniha, ktorá je voľným pokračovaním jej prvého historického románu.

Pamätáte si ešte otázku, či sa sny môžu stať skutočnosťou? Keď som pred dvoma rokmi držala v rukách svoju prvú knihu, myslela som si, že som dosiahla vrchol svojho sna. No potom prišla Biba, moja vtedajšia úžasná a pracovitá kolegyňa, ktorá svojou vetou: *„Ale to nemusí byť koniec príbehu,“* do mňa zasiala malé semienko. To semienko bol nápad na pokračovanie.

Od tej chvíle semienko rástlo a v mojej hlave sa rodil nový príbeh, ktorému som sa začala naplno venovať. Uvedomila som si, že život Friedhelma Schwarza – nemeckého vojaka – by si tiež zaslúžil pozornosť. Aj napriek tomu, že stál na strane nepriateľa a jeho činy boli neodpustiteľné. Avšak, ako sa hovorí, nie je vždy všetko tak, ako sa na prvý pohľad zdá.

Pripomeňme si moju prvú knihu s názvom *Hanna, nacistova mi-*

lenka – Je možné milovať vraha? Príbeh odohrávajúci sa počas druhej svetovej vojny približuje život mladej Hanny, ktorá si počas svojej cesty životom prešla ťažkými a náročnými skúškami. Po poprave svojich milovaných rodičov jej na duši zostala obrovská jazva. Hanna a jej mladšia sestra síce prežili, ale ich tvrdý boj o život sa práve začal. Hanna je proti svojej vôli odvlečená do Ruska ako špiónka a prežíva ťažké časy. Po jej boku je v týchto chvíľach nacista Schwarz, ktorý je však zároveň vrahom jej rodičov. Jej nenávisť sa však časom mení na lásku. Po úteku, bolesti a nečakaných citoch však Hanna tesne pred koncom vojny zomiera vo Schwarzovom náručí.

Pokračovanie príbehu nesie názov *Hanna, nacistova milenka – Čo zostane, keď stratíš všetko?* Odkrýva vnútro Friedhelma Schwarza, ktorý síce prežil vojnu, no stratil všetko. Rodinu, priateľov, vlastnú česť, no najmä to najcennejšie – svoju milovanú Hannu. Zlomený stratou a ochromený vinou prežíva peklo v sibírskom gulagu, kde prichádza o všetko, čo v ňom ešte zostalo. Jeho najväčším trestom je to, že prežil. Utápa sa vo vlastných myšlienkach, vracia sa späť do minulosti a kladie si otázku, prečo práve jeho osud ušetril? V gulagu prežíva nesmierne bolestivé chvíle, no napriek neľudským podmienkam tu spoznáva ďalších väzňov, ktorých osudy neboli o nič ľahšie. Sú to muži z krajín, proti ktorým ako vojak sám bojoval. Príbeh tak poukazuje na to, že aj z niekdajších nepriateľov sa v najtemnejších chvíľach môžu stať priatelia. Po rokoch strávených v gulagu sa Friedhelmovi napokon podarí utiecť. Spolu s priateľom Lutzom ich však cestou postretnú nečakané prekážky. Keď sa po nekonečne dlhých dňoch Friedhelm opäť vracia domov, do zničeného Berlína, zisťuje, že život na slobode nie je ani zďaleka taký, ako si ho predstavoval. Život v Berlíne sa zmenil, ľudia v ňom sa zmenili a jeden vládca vystriedal druhého. No tá najsilnejšia a najneočakávanejšia správa, ktorú sa po návrate dozvedá, ho úplne ochromí...

„Musel som prejsť peklom, aby som pochopil, že len láska dáva životu zmysel.“

To je veta, ktorá podľa mňa dokonale vystihuje celkový život Friedhelma Schwarza. Aj napriek tomu, že ide o fikciu, príbeh vznikol z úcty k ľudským osudom, ktoré boli navždy poznačené najtemnejším obdobím našich dejín. Pustiť sa do písania tohto románu bolo pre mňa obrovskou výzvou a zároveň veľkou zodpovednosťou. Postaviť vedľa seba nemeckého vojaka, ktorý niesol ťarchu spoluviny a prežil sibírsky gulag, a dievča, ktorému vojna vzala všetko vrátane rodiny, znamenalo kráčať po veľmi tenkom ľade. Nechcela som vytvoriť čiernobiely svet, kde je všetko jasne rozdelené na dobro a zlo. Chcela som sa pozrieť hlboko do zjazvenej ľudskej duše a hľadať odpoveď na otázku, či je možné po tom všetkom pekle ešte vôbec žiť, milovať a nájsť vnútorný pokoj. Touto knihou som nechcela len prerozprávať ďalší príbeh z vojnových čias. Chcela som poukázať na to, že aj na miestach, kde ľudskosť zdanlivo definitívne odumrela, môže z popola vyklíčiť niečo čisté a silné. Že odpustenie nie je prejavom slabosti alebo zabudnutia, ale tou najvyššou formou odvahy, akú v sebe človek môže nájsť. Minulosť nás síce neúprosne formuje a zanecháva v nás jazvy, no nikdy nás nemusí definitívne zlomiť a definovať našu budúcnosť. Generácia, ktorá tieto hrôzy prežila na vlastnej koži, pomaly odchádza a s ňou sa strácajú aj priame svedectvá. Je na nás, aby sme ich odkaz niesli ďalej – nie s hnevom a túžbou po pomste, ale s odhodlaním chrániť mier, ktorý dnes berieme ako samozrejmosť, hoci bol vykúpený nesmiernym utrpením. Týmto by som chcela uzavrieť svoju myšlienku o plnení snov. Plniť si ich totiž nie je nemožné – stačí len uveriť v samého seba a urobiť prvý krok. A pamätajte: splnením jedného sna sa nič nekončí. Práve naopak, je to len začiatok. Pretože keď raz odhalíte odvahu ísť za tým, po čom túžite, už nikdy nebudete chcieť prestať.

Monika Luščíková
foto: Aneta Knezl

Ukážka z románu Hanna, nacistova milenka – Čo zostane, keď stratíš všetko?

II. Transport

Vagón sa triasol v monotónnom rytme, ktorý mi vŕtal dieru do lebky. Bol som príliš slabý na to, aby som dokázal s niekým komunikovať, hoci tma okolo mňa bola plná šepotu. Niektorí z chlapov sa mi prihovárali, ich hlasy zneli z diaľky, akoby prichádzali spoza hrubej steny. Nedokázal som im odpovedať. Moje hrdlo bolo stiahnuté, vyschnuté a plné horkosti. Viem len to, že sa nado mnou niekto zmiloval. Pocítil som hrubú dlaň na zátylku a chladný okraj poľnej fľaše na perách. Do hrdla mi stieklo niekoľko kvapiek vody. Chutila po kove, ale v tej chvíli bola cennejšia než zlato. Ten istý človek mi do dlane vtlačil kus starého tvrdého chleba. Bolo to prvé jedlo po troch dňoch. Žul som ho pomaly, mechanicky, kým sa mi v ústach nevytvorila kaša, ktorú som dokázal prehltnúť.

K totálnemu vyčerpaniu sa však čoskoro pridala horúčka. Zimnica mi drvila kosti a halucinácie, ktoré prišli v jej závese, v mojej hlave spôsobovali neznesiteľný chaos. Prestal som rozoznávať, čo je skutočné. Špinavé steny vagóna sa v mojich očiach menili na tváre ľudí, ktorých som pripravil o život. V každom tieni v kúte som videl Hanniných rodičov. Stáli tam bledí a mlčanliví, s dierami po guľkách a sledovali ma mŕtvymi očami. „Zabite ma už,“ prosil som ich v duchu. „Urobte to, čo som urobil ja vám.“ Vojaci, ktorých som poslal na smrť, deti, ktoré prišli o domov kvôli mojim rozkazom. Všet-

ci sa v tom horúčkovitom sne vracali, aby si pýtali moju dušu.

Chcel som zomrieť, volal som smrť k sebe, ale ona bola krutá. Neprichádzala. Nechala ma dýchať ten prach a výpary moču, aby som trpel dlhšie. „Sme v Poľsku," ozvalo sa kdesi z rohu vagóna. To slovo bolo poslednou kotvou reality, kým som opäť upadol do milosrdného bezvedomia.

Keď som znovu otvoril oči, svet bol iný. Namiesto trasenia vagóna ma obklopovalo neprirodzené ticho. Ležal som v miestnosti plnej nahrubo kresaných drevených postelí. Boli to len narýchlo zbité prične, ale po dňoch na špinavej podlahe vlaku pôsobili ako kráľovské lôžko. Bol som prikrytý vrstvami starých kabátov a kúskami oblečenia. Cítil som sa zoslabnutý a spotený, no môj dych bol konečne pravidelný. Posadil som sa, hoci sa mi z toho pohybu zatočila hlava. Kúsok odo mňa na vedľajšej posteli sedel muž. Bol vysoký, mal husté tmavé vlasy, ktoré mu neupravene padali do čela, a tmavohnedé oči, okolo ktorých mal hlboké vrásky, čo hovorili o únave starca v tele mladého muža. „Vitaj späť medzi živými..." odmlčal sa, vystrel ruku a venoval mi široký, takmer vzdorný úsmev uprostred tej biedy. „Friedhelm Schwarz," odvetil som ticho a podal mu ruku. Moja dlaň bola oproti jeho ruke drobná a roztrasená. „Ja som Lutz Winter. Teší ma, Friedhelm. Musím povedať, že pred dvoma dňami by som na tvoje prežitie nestavil ani suchú kôrku chleba. Vyzeráš oveľa lepšie." „Kde to sme? Ako to, že ešte žijem?" Môj hlas znel ako škrabanie suchého lístia o betón. V hĺbke duše som cítil sklamanie. Stále som tu bol. Stále som musel znášať váhu svojich spomienok. „Sme vo Varšave, v prechodnej väznici. Keby sme pokračovali v tom transporte bez prestávky, tvoje srdce by to vzdalo niekde pri hraniciach. Podarilo sa mi pre teba zohnať nejaké lieky. Podplatil som miestnych dozorcov cigaretami, ktoré som mal schované v podšívke kabáta. Vieš, nie sú príliš nároční. Stačí im málo, aby sa pozreli iným smerom, chvalabohu."

„Si lekár?" spýtal som sa ho, hoci som to vytušil z jeho pohybov. „Áno, chirurg. Na fronte som zošíval chlapov, ktorých vybuchnuté granáty zmenili na kusy mäsa. Zachránil som zopár životov, ktoré možno ani nestáli za záchranu. Vyliečiť teba... to bola v porovnaní s tým maličkosť. Hoci, pravdu povediac, zohnať lieky pre nemeckého väzňa v poľskej väznici je takmer zázrak." Pozrel som mu priamo do očí. „Prečo si to robil, Lutz? Nepoznáš ma. Nevieš, čo som zač. Čo ak som si tvoju pomoc vôbec nezaslúžil? Čo ak by bolo lepšie, keby si tie lieky nechal pre niekoho, kto má čisté ruky?" Lutz si povzdychol a odvrátil zrak k malému zamrežovanému oknu pod stropom. „Som dobrák od kosti a lekár. Nenechám človeka zomrieť, pokiaľ mi v žilách koluje aspoň štipka vôle pomôcť. Ale... máš pravdu. Je to aj osobné. Pripomínaš mi môjho mladšieho brata. Prišiel som o neho počas prvého roku vojny. Jemu som nedokázal pomôcť. Zomrel mi v náručí skôr, než som stihol otvoriť lekársku tašku. Tebe som pomôcť mohol. Tak som to urobil." „Nezaslúžil som si to," zopakoval som tvrdo. „Mám na rukách príliš veľa krvi, Lutz. Krvi, ktorú nezmyjú žiadne lieky." „A kto z nás nemá, Friedhelm? V tejto dobe má každý na svedomí niečiu smrť, či už tým, že stlačil spúšť, alebo tým, že mlčal. To však neznamená, že by som sa mal prizerať na tvoj koniec. Ber to tak, že si dostal druhú šancu. Možno je to trest, možno dar. Ale teraz máš možnosť nájsť spôsob, ako byť niečím viac než len vojakom, ktorý zlyhal."

Lutz sa mi zdal byť až príliš ušľachtilý. Keby vedel o Hanne... keby vedel o liste, ktorý som ukrýval vo svojom vrecku, a o tom, čo som urobil jej rodine...

Gazdovský dvor oslávil 20. výročie svojho založenia

V sobotu 10. októbra 2026 sa na Gazdovskom dvore v Turej Lúke konalo slávnostné podujatie venované 20. výročiu založenia Gazdovského dvora. A ako inak ho osláviť, ak nie práve svadbou, ktorou sa to celé pred tými 20-timi rokmi aj začalo.

Prípravy na svadbu

Gazdovský dvor žil touto udalosťou niekoľko týždňov. Obe gazdiné spolu s gazdom gruntovali všetky izby, umývali okná, prali záclonky, kupovali múku na svadobné koláčiky a všetko pripravovali k spokojnosti nielen svojej, ale aj pozvaných hostí. Folklórna skupina Kýčer a folklórna skupina Sobotište zvládli spoločne dve generálky, aby si poriadne a svedomito nacvičili všetko to, čo chceli svadobčanom ukázať.

V deň „D" bol Gazdovský dvor pripravený, vyzdobený, všade sa niečo dialo a všade niekto bol. Sviežim októbrovým ránom sa niesla vôňa svadobnej polievky, voňali slivky, ktoré gazdiné vkladali do vláčneho kysnutého cesta, odvárali sa domáce rezance. Chlapi postávali na dvore, pospevovali si, dali si za štamperlík kopaničiarskej pálenky a diskutovali aj o tom, čo sa v svadobný deň bude diať. V kuchyni sa nervozita dala krájať. Ženy behali, chystali, prekladali, dokladali, prekárali sa, spievali. Ten, čo nevedel, že táto „svadba" je iba akože, nerozoznal by prípravy na ňu od tej skutočnej.

Pomaly sa začali schádzať aj zvedaví ľudia. Z Turej Lúky, Myjavy, ale aj návštevníci zo Smrdák, Bardejova, Prešova či Nových Zámkov. Gazdovský dvor sa zaplnil slobodnými dievčencami v krojoch, ktoré sprevádzali vydaté ženy. Okolo nich behali deti v krojoch a zabávali sa. Všetci mali v tvárach očakávanie, mnohí aj spomienky na svadbu, ktorú si ešte pamätali spred dvadsiatich rokov. Takéto myšlienky či úvahy prerušili svadobní zváči, ktorí prítomných zvesela pozývali na svadbu.

Ocenenia a spomienky

Počas oficiálnej časti celého podujatia primátor mesta Myjava Ľubomír Halabrín spolu s riaditeľkou neziskovej organizácie Rozvoj cestovného ruchu my-

javských kopaníc Hanou Cigánkovou odovzdali ďakovné listy jednotlivcom a organizáciám, ktoré počas dvadsiatich rokov viditeľne alebo aj z úzadia podporovali Gazdovský dvor. Ocenenie dostali Alena Horešová in memoriam, manželia Belanskí in memoriam, Elena Živicová, Eva Čmelová, Ingrid Vaňová, Adriána Poláková, Pavol Talčík a Pavel Halabrín. Medzi ocenené kolektívy patrili Správa majetku mesta Myjava, FSk Kýčer, ECAV Turá Lúka, Roľnícke družstvo Turá Lúka. Poďakovanie patrí tiež sponzorom predajni Svaman, Myjavskej pekárni, predajni Kopanička a podujatie finančne podporili aj Kopaničiarky región – MAS (miestna akčná skupina), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Eduard Konečný.

Pri spomínaní na to, ako celý Gazdovský dvor vznikol a sa formoval, vyhŕkla nejedna slzička. Nostalgické boli aj pohľady na fotografie, ktoré organizátori pripravili na nástenkové panely, aby tak návštevníkom priblížili, ako to na Gazdovskom dvore kedysi vyzeralo. Prostredníctvom fotografií mali možnosť vrátiť sa do minulosti a „zažiť“ prerábku. Niektoré časti mnohí nespoznali, po niektorých miestnostiach sa aspoň v spomienkach poprechádzali. A tí, čo boli na Gazdovskom dvore po prvýkrát, ani neverili, že reč je o rovnakej usadlosti.

Svadba so všetkým, čo k tomu patrí

Nebol však čas utápať sa v minulosti, pretože svadobný spev všetkých bez výnimky vtiahol do deja. Dve folklórne skupiny s bohatým programom sa chopili svadobného kormidla a pod taktovkou starého svata Jara Viselku sa začala pravá kopaničiarska veselica.

Spev mladých žien pri zapletaní nevesty chytil za srdce všetkých. Mladučká Ema iba v rubáši sa pomaly za pomoci žien obliekala do svadobného kroja. Korunou celého bolo slávnostné nasadenie party, ktorú má Ema ešte po svojej prababičke. Jej ženích Paľko, ktorý je aj v skutočnosti jej priateľ, si ani jednu z falošných neviest nevybral a za tú svoju pravú zaplatil hotový majetok. *„Veď je toho hodna“*, vyznal sa.

Počas svadobného obradu v kostole, ktorý trval takmer hodinu, vykonala evanjelická farárka Iveta Vachulová všetko presne tak, ako sa na skutočnej svadbe robí. Napokon „manželom“ požehnala, a nezabudla sa ich spýtať, kedy už budú mať tú svoju ozajstnú svadbu. Nuž, uvidí sa. Pred kostolom stáli ženičky, ktoré ponúkali domáce koláčiky, muži zase častovali hostí štamperlíkmi. Prekáračky, rozbitie svadobného taniera, naťahovanie reťazí alebo aj delenie sa o chlieb, to je len pár zo zvykov, ktoré obe folklórne skupiny predviedli.

A keď sadli za svadobný stôl svadobčania, vtedy sa hralo a spievalo ešte viac. Avšak nevesta a ženích tancovať nemohli. Dovolené to mali až po polnoci. Svadobné menu, ktoré si mohli zakúpiť aj návštevníci, pozostávalo z bohatej slepačej polievky s rezancami, domácej zeleniny a mäsa. Druhý chod svadobného menu bol mäsový tanier a ten veru „šmakoval“ mnohým. Bola na ňom výborná pečená klobása a kvalitné pečené mäsko. Posilnení a potužení svadobčania si zahrali svadobné hry – ženy holili mužom brady, podkúvali sa „nožky“ a tancoval sa aj šátečkový tanec. Poslednou časťou bolo začepčenie nevesty, keď ju medzi seba prijali už vydaté ženy. Nevesta vymenila ručník za čepiec a oficiálne sa stala dospelou.

Zábava pokračovala aj po bohatom svadobnom programe. Návštevníci mali možnosť zakúpiť si nové suveníry s logom Gazdovského dvora, magnetky, štamperlíky, plátené tašky. Spomenuté suveníry je možné zakúpiť si na Gazdovskom dvore počas otváracích hodín.

Čas v tento svadobný deň bežal míľovými krokmi. Možno to ukončil dáždik, ktorý pršal mladomanželom pre šťastie, možno múdra babka, ktorá povedala, že *„už je čas rozejít sa v pokoji domov.“*

Posolstvo pre ďalšie generácie

Gazdovský dvor druhú októbrovú sobotu znovu ožil svadbou. Účel, kvôli ktorému ho vtedajšie vedenie mesta Myjava spolu s nadšencami zriadilo, sa počas rokov určite naplnil. Vystriedali sa tu mnohí. Veď dnes už druhým rokom žezlo v rukách drží nové gazdiné a nový gazda. Úlohu nemali jednoduchú, pretože latka po tých prvých bola vysoko. Oni ju však dokázali udržať a priniesť do Gazdovského dvora kus svojho srdca. A presne o tom to má byť. Niesť si v srdciach odkaz našich predkov, ctiť si tradície a vštepovať ich malým a mladým už od útleho veku.

Milý Gazďák, želáme Ti do ďalšieho obdobia veľa spokojných návštevníkov, mnoho zájazdov, prehliadok, podujatí, hravých dní. Nech posolstvo tých, ktorí stáli pri tvojom zrode, nesú ďalšie generácie.

Zuzana Mokošová,
oddelenie kultúry

Z kulackého syna sa stal gazda, ktorý zachránil rodný dom pre ďalšie generácie

Pavol Talčík sa narodil v roku 1942 na Turej Lúke, kde žije dodnes. Jeho detstvo a mladosť sa spájajú s gazdovskou usadlosťou, ktorú v súčasnosti poznáme pod názvom Gazdovský dvor. Tu vyrastal a už od malička sa oboznamoval s tým, čo všetko prináša roľnícky život na veľkom hospodárstve. V dospelosti rodičovský dom opustil a opäť sa doňho vrátil v dôchodkovom veku ako gazda v rámci projektu Gazdovského dvora. Do dôchodku pracoval na ČSAD ako vodič autobusu. Popri svojej práci si vždy našiel čas aj na futbal, ktorému zasvätil dlhé roky svojho života. Tiež sa venuje folklóru vo FSk Kýčer. Má tri deti a osem vnúčat.

Aké spomienky sa vám spájajú s Gazdovským dvorom ešte z čias, keď ste tam vyrastali?

Dobré aj zlé. Nebol to ľahký život, už ako malý chlapec som musel robiť všetky chlapské roboty. Otca zavreli, zostal som tu len ja s mamou, lebo bratia robili v baniach. Ako kulackí synovia sme to nemali jednoduché, nemohli sme sa nikde učiť. Ja som od štrnástich rokov do vojenčiny robil na štátnych majetkoch. Doma som musel kosiť obilie, zväzať ho a všetky iné práce robiť, o hospodárstvo sa starať.

Ale prežil som tu aj radostné chvíle, pekné kamarátstva, všeličo sme ako chlapci povystrájali. Aj som vždy doma bitku dostal, keď som ušiel na futbal a nešiel kravy pásť. Ale práve na tie kamarátstva mám veľmi pekné spomienky.

Mali ste veľké hospodárstvo?

Postupne sa to rozširovalo a prerábalo. Môj dedko a babka odišli do Ameriky. Boli tam päť rokov, moja mama sa narodila v Chicagu. Keď prišli naspäť, kúpili tento dom (Gazdovský dvor – pozn. red.). Prerobili to tu, urobili sa pivnice, sýpky, veľa nového sa pristavovalo. Stodola bola len doskami obitá, dedo dal dosky preč a obstaval ju z kotovice, nepálenej hlinenej tehly. V Padelkoch robili túto tehlu, odtiaľ sme ju dovážali, na to si ešte pamätám.

Keď sa sem priženil môj otec z Polianky, nakúpili dvanásť hektárov poľa a tak sme museli všetci robiť. Mali sme aj veľký statok, chovali sme pár koní, tri kravy, prasa, prasnice. Bolo toho dosť. Najťažšie to bolo v období, keď som tu zostal s mamou na to všetko sám. Starí rodičia zomreli, otca zavreli, lebo nesplnil kontingent, bratia robili v baniach. Aj sme otca presviedčali, aby podpísal prihlášku do družstva, lebo sme to s mamou nezvládali, ale nechcel. Že teda to tu dedo s babkou vybudovali, v Amerike peniaze zarobili, my to nemôžeme len tak odovzdať. A tak sme si tu bačovali ďalej.

Ktoré miesto ste na gazdovstve mali najradšej?

Stodolu, tam sme s chlapcami toho navymýšľali. Otec chodil cez víkendy na Polianku, kde mali ešte šestnásť hektárov poľa. A vtedy som v stodole mohol s kamarátmi vystrájať. Čo sme sa my do sena naskákali! Pravda, aj som potom dostal bitku, keď otec prišiel a nebolo porobené. Ale rád spomínam na tie pekné chvíle v tej stodole.

Takže gazdovanie vám ako chlapcovi príliš nevoňalo.

Nerobil som to rád. Mal som rád futbal. Otec nechcel, aby som hrával, aj mi to zakazoval, že na gazdovstve treba robiť. Ja som si však vždy našiel príležitosť, ako ujsť na tréning. Síce som potom dostal, ale ani to ma od futbalu neodradilo. Mám tiež pekné spomienky na to, ako sme ako dorastenci na bicykloch chodili na zápasy do Kostolného, do Krajného. Veľmi ma to bavilo. Hrával som aktívne do štyridsiatky, potom som robil trénera.

Bol som tiež hasič, aj u záhradkárov som bol. V šesťdesiatke som začal tancovať vo FSk Kýčer. Moja manželka tak zvykla podotknúť, že ešte mi chýba členstvo v zväze žien a už by som bol všade. Vždy som bol veľmi aktívny a všetko, čo som robil, ma bavilo. A aj sa mi to tak vzájomne prepájalo.

Veľkou vášňou P. Talčíka bol už od detstva futbal. Hrával na pozícii brankára.

Pavol Talčík s manželkou.

Raz sa mi stalo, že som zachránil družstevné maštale v Rudníku. Počas vojenskej základnej služby, na ktorej som bol v Novom Meste nad Váhom, som mohol chodiť hrávať futbal. Dobrá vojenčina to bola. Jeden podplukovník ma poznal, bol z môjho kraja a ten mi to vybavil, aby ma púšťali. Mal som motorku a chodieval som na nej na tréningy. Raz som išiel z tréningu aj s kamarátom okolo Rudníka a videli sme horieť maštale. Keďže som bol hasič, vedel som, čo mám robiť. Kamarát mi pomáhal na motorke nosiť vodu a kým prišli hasiči, podarilo sa nám dostať požiar pod kontrolu. Mal som však prepálené vojenské galoty a keď som prišiel do kasární, všimol si to dozorca roty. Zdalo sa mu, že som asi opitý a hneď ma strčil do basy. Ráno prišiel prípis z Myjavy, že som zachránil družstevné maštale. Potom som dokonca aj akúsi odmenu dostal a bol som ten najlepší Paľo. (Úsmev)

Mňa by ešte zaujímalo, ako sa z vás v šesťdesiatke stal folklorista?

Dlhé roky som robil šoféra na ČSAD, vozieval som aj folkloristov. Veľa som s nimi chodil do zahraničia – do Srbska, Turecka, Nemecka, Španielska. Barcelonu som poznal ako svoje mesto. Boli to pekné časy, čo sme spolu prežili a dobre som sa so všetkými z Kýčera poznal. Raz sa stalo, že mali ísť na krajskú súťaž a vypadli im traja tanečníci. Tak ma zavolali, že či by som nešiel tancovať. Zdráhal som sa, že veď v šesťdesiatke čo už ja len natancujem. Ale prehovorili ma. A tak som začal ešte s dvomi tanečníkmi začiatočníkmi trénovať, my slabí sme chodili na skúšky aj štvrtky, aby sme sa do toho dostali, potom piatky trénoval celý súbor. Aj som si ponadával, na čo som sa to dal nahovoriť, ale oplatilo sa. Súťaž sme vyhrali a postúpili sme do celoslovenského kola.

Tak som teda začínal a donedávna som ešte stále tancoval. Na prvého mája v tomto roku som bol ešte vystupovať v Trenčíne. Ale už ma bolia nohy, už s tým končím. Prehovárajú ma, ale už sa to nedá. Už sa len oblečiem do kroja a rád si zaspievam. Folklór mám rád, stále ma baví byť jeho súčasťou, ale tancovať už nevládzem.

Trošku sme teda nahliadli do ďalšej oblasti, ktorej ste sa s radosťou a oduševnením dlhé roky venovali. Napokon vás však začalo baviť aj to gazdovanie. Na dôchodku ste sa vrátili na Gazdovský dvor ako gazda.

Áno, je to tak. Na gazdovskom dvore som žil s manželkou ešte nejakú dobu po svadbe, ktorú sme tiež mali tu v gazdovských priestoroch. Potom sme sa osamostatnili, postavili sme si dom na Turej Lúke. Keď rodičia zomreli, zostal v rodičovskom dome bývať jeden z mojich bratov. Po jeho smrti sa nemal kto o dom starať, začalo to tu pomaly chátrať. A tak som išiel za vtedajším primátorom, že by sa s tou chalupou mohlo niečo urobiť, lebo o chvíľu to tu všetko spadne. Na moje potešenie sa mesto toho ujalo a vybudoval sa Gazdovský dvor so všetkými akciami, ktoré sa tu dodnes konajú.

Pred tými dvadsiatimi rokmi sa dali všetky priestory do poriadku, ja som už bol na dôchodku, chodil som sem dva roky brigádovať. Mne to tu všetko prirástlo k srdcu, veď som tu prežil kus svojho života. Som rád, že sa tento objekt zachoval aj pre ďalšie generácie. A že som sa sem vrátil ako gazda.

V pozícii gazdu ste pôsobili 17 rokov. Ako si spomínate na tento čas?

Na rozdiel od obdobia detstva a mladosti som si gazdovanie už užíval. Mal som výbornú gazdinú – Elenku Živicovú. Bola aj moja tanečníčka v Kýčeri. Bola a stále je vynikajúca speváčka a tanečníčka, ona ešte tancuje, je šesťdesiatnička, ešte je mladá, ja už som starý. Ona ma aj trošku dirigovala pri tom tanci, čo bolo dobré. Boli sme dobre zohratí pri tancovaní aj pri gazdovaní.

Najradšej som mal rôzne návštevy, ktoré chodili na Gazdovský dvor. Rád som im všetko poukazoval, povysvetľoval, porozprával, ako sa kedysi žilo a ako si tu žijeme v tomto čase.

Ktorú z toho množstva akcií, ktoré sa tu konali, ste mali najradšej?

Najobľúbenejšou akciou gazdu Talčíka boli a stále sú Dožinky. Pripomínajú mu detstvo, ktoré prežil na Gazdovskom dvore.

Pavol Talčík s kolegami hasičmi v roku 1962.

Dožinky, to bolo vždy veľmi pekné. Nakosili sme, zaspievali a zatancovali sme si. Ale mám rád aj varenie lekváru či priadky. Všetko mi to pripomína tie roboty, čo sme aj doma kedysi robili. Vždy ma to chytí za srdce, lebo mi to oživí spomienky na to pekné, čo som tu zažil.

A nový gazda a gazdiné to dobre robia?

Vidím, že ich to baví, a to je najdôležitejšie. To sa mi páči. Gazda poprerába, vymyslí, urobí. Som rád, že tu mesto má takého gazdu. Aj ja na Gazdovský dvor občas dobehnem, keď niečo treba. A vždy si tak poviem, ľúbi sa mi to tu.

Rozhovor robíme na Gazdovskom dvore. Vidíme tu pobehovať deti, ktoré prišli na interaktívne podujatie Priadky. Ako sa vám pozerá na mladú generáciu, ktorá si tu na Gazdovskom dvore môže zažiť aspoň takú malú ochutnávku života z minulosti?

Je to pekné, keď sa vedia všetky tieto tradície ukazovať deťom. A to bola jedna z hlavných vecí, pre ktoré som chcel, aby toto miesto zostalo zachované a nechátralo. Aj takýmto spôsobom mám svoje spomienky uschované.

Počas oslavy 20. výročia Gazdovského dvora ste dostali ocenenie. Čo vám išlo hlavou, keď ste ho preberali?

Nebolo to jediné ocenenie, ktoré som v ten deň dostal. Z Gazdovského dvora som potom išiel ešte na oslavy na futbalové ihrisko, kde mi tiež dávali diplom. Čo mi išlo hlavou? Že ten čas rýchlo uteká, roky mi pribúdajú, sily ubúdajú a už sa nemôžem všetkému venovať tak, ako kedysi. To mi vždy príde ľúto, ale zase človeka aj zahreje pri srdci, že si niekto váži jeho prácu a dlhoročné nasadenie.

Čo by ste si priali do ďalších rokov?

Hlavne zdravie, aby som mohol ešte čo-to porobiť. A aby ešte dlho fungoval Gazdovský dvor. Mne to tu prirástlo k srdcu, vždy sa sem vlastne vraciam domov.

zhovárala sa: J. Zlatohlávková
foto: osobný archív P. Talčíka, M. Kovanič

Pavol Talčík dostal ocenenie počas osláv 20. výročia založenia Gazdovského dvora za zásluhy pri jeho vzniku a zveľaďovaní počas ďalších rokov.

Pavol Talčík ešte donedávna vystupoval s FSk Kýčer. Aj keď teraz už netancuje, vždy rád využije príležitosť, aby sa obliekol do kroja.

Duchovná kvapka

Čas venovaný svojej duši

„Prečo chodíš do kostola?“ Túto otázku nedávno dostal jeden môj mladý veriaci priateľ od svojho kamaráta. Nebolo to zdvorilostné opýtanie, ten chalan jednoducho nedokázal pochopiť, na čo je to dobré. *„A prečo ty chodíš do fitnescentra?“* odpovedal protiotázkou. Jeho kamarát chodil už roky pravidelne niekoľkokrát do týždňa cvičiť a bolo to vidieť na jeho postave. *„To je predsa jasné! Je to dobré pre zdravie, lepšie vyzerám, lepšie sa cítim – cvičiť je užitočné,“* vysvetlil kamarát.

Je zarážajúce, kam sme sa dostali. Dnešný svet sa venuje iba vonkajšku. Vieme celkom presne a hneď pomenovať, prečo je dôležité starať sa o svoje telo (najmä o to, ako vyzerá) a čo všetko dokážeme robiť a obetovať pre tento cieľ. Chodíme cvičiť, behať, bicyklujeme, máme všelijaké diéty, špeciálne stravovania. Dokonca za to platíme. Vstupné do fitnescentra či plavárni, špeciálne druhy potravín, ktoré veríme, že nás urobia mladšími. K tomu ešte módne oblečenie a starostlivosť o vlasy, pleť a podobne. Všetci vieme, prečo je dôležité športovať, robiť rôzne cvičenia. Považujeme za úplne samozrejmé to, že je potrebné starať sa o svoje telo.

Chápte ma, prosím, správne, nie som proti telesnému cvičeniu. Súhlasím, že je to potrebné a dôležité pre život a zdravie človeka. Ale staráme sa takto aj o svoju dušu? Vieme, že tak ako cvičíme svoje telo, je potrebné cvičiť aj svoje vnútro? Čo robíme pre svoje vnútro? Ako ho trénujeme?

Mimochodom, všimli ste si to? Teda, neviem, kedy sa to stalo, ale od istého času nájdete v každom meste viac fitnescentier ako kostolov. Pripočítajte si k tomu ešte fight kluby, športové kluby, plavárne... Cvičíme telo a na cvičenie duše sme úplne zabudli.

V katolíckej cirkvi sa už celé veky na označenie intenzívneho stíšenia, modlitby, uvažovania a hľadania Božieho hlasu v živote používa pojem „duchovné cvičenia“. Priznám sa, že keď som to počul po prvýkrát (bolo to kedysi v dobe vysokej školy), zdalo sa mi to pritiahnuté za vlasy. Ale dnes vidím, že je to veľmi výstižný a aj potrebný pojem. Hlavne pre dnešnú dobu. Keď robíte „duchovné cvičenia“, cvičíte svoju dušu. A trénerom je sám Boh. Postavíte sa do Jeho svetla, ktoré všetko odhalí, a popritom je to svetlo lásky. Dovolíte, aby vo vašom srdci znel Jeho hlas. Stretnete sa na chvíľu so svojím Stvoriteľom, veľkým darcom všetkého dobrého. A potom vyjdete z tohto cvičenia posilnený, niekedy zmenený, niekedy usvedčený a inokedy naplnený prijatím a láskou.

A áno, ak nešportujeme, odnesie si to naše telo. Bude slabé, bez kondície a vytrvalosti, možno choré. Čo sa však stane, ak v našom živote budú absentovať cvičenia, ktoré sa konajú v našom vnútri? Môže byť naša duša slabá, bez kondície a vytrvalosti? Môže byť nemocná? Možno by stálo za pokus uznať potrebu vnútorného posilňovania. A zapísať si do svojho kalendára aspoň sporadicky duchovné cvičenia. Čas, ktorý venujete svojej duši.

Ján Ruman, ECAV Myjava

Fejs tu fejs

Milí čitatelia, v roku 2018 český spevák Václav Vaňura s umeleckým menom Láska vydal pesničku „Fejs tu fejs“. Keď som sa opýtal umelej inteligencie, o čom je tá pesnička, dala mi nasledovnú odpoveď: *„Pieseň Fejs tu fejs je satirickou kritikou modernej doby, virtuálneho sveta a závislosti ľudí na sociálnych sieťach. Hlavné myšlienky a motívy piesne: Strata osobného kontaktu – autor poukazuje na to, že ľudia dnes uprednostňujú online komunikáciu, lajkovanie a písanie správ pred skutočným stretnutím „tvárou v tvár“ (z anglického face to face, odtiaľ fonetický názov fejs tu fejs). Ilúzia dokonalého života – text si všíma, ako si ľudia na internete budujú umelé a bezchybné profily, zatiaľ čo realita je úplne iná. Zdieľanie banality – pieseň ironizuje potrebu neustále fotiť a zverejňovať každý moment dňa od jedla až po filtre, ktoré človeka menia na niekoho iného (napr. psie uši vo filtroch). Život cez obrazovku – Láska v texte spieva o tom, že kým sledujeme životy druhých na displejoch telefónov, uteká nám náš vlastný skutočný život.“* Môžeme si položiť otázku, tak novembrovo, či nám neuteká náš vlastný skutočný život. Ako kňaz položím otázku, či neuteká aj perspektíva a nádej na večný život, alebo inak na večné šťastie? V Matúšovom evanjeliu čítame, že *„až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava.“* (Mt 25, 31 – 33) Každý sa ocitne tvárou v tvár s Ježišom Kristom. Fejs tu fejs. Voláme to posledný súd. Čo mnohých prekvapuje pri prvom počutí alebo čítaní, je to, z čoho budeme súdení. *„Na sklonku života budeme súdení z lásky.“* (sv. Ján z Kríža) Z toho, ako sa správame k tým – použijem slová Pána Ježiša – najmenším a v konečnom dôsledku k nemu samému. Čítajme ďalší vývoj: *„Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: ‚Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pocestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.‘ Vtedy mu spravodliví povedia: ‚Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakŕmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako pocestného a pritúlili sme ťa alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?‘ Kráľ im odpovie: ‚Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Potom povie aj tým, čo budú zľava: ‚Odíďte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovi a jeho anjelom! Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; bol som pocestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma.‘ Vtedy mu aj oni povedia: ‚Pane, a kedy sme ťa videli hladného alebo smädného alebo ako pocestného alebo nahého alebo chorého alebo vo väzení a neposlúžili sme ti?‘ Vtedy im on odpovie: ‚Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.‘ A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života.“* (Mt 25, 34 – 46) To, čo nás môže zaujať, že je forma lásky, ktorú voláme milosrdenstvo. A aj to, že Pán Ježiš sa stotožňuje s tými, ktorí takú lásku potrebujú, a odmeňuje životom vo večnom šťastí tých, ktorí ju prejavovali.
My katolíci si 17. novembra pripomíname svätú Alžbetu Uhorskú, ktorá sa narodila 7. júla 1207

asi na Bratislavskom hrade ako dcéra uhorského kráľa Ondreja II. a jeho manželky Gertrúdy. Vydali ju do Durínska, kde veľmi skoro ovdovela a kde aj 17. novembra 1231 vo veku dvadsať štyri rokov zomrela. Bola veľmi zbožná a kniežací majetok využívala v prospech chudobných a chorých, o ktorých sa osobne starala. Podľa svedkov v nich videla trpiaceho Pána Ježiša. Preto si ju už jej súčasníci vážili a veľmi skoro ju vyhlásili za svätú. Skvost gotickej architektúry, katedrála v Košiciach, nesie jej meno. Pápež František vyhlásil bulou Misericordiae vultus (v preklade Tvár milosrdenstva) rok 2016 za Mimoriadny Svätý rok milosrdenstva. Vyzýval v nej Boží ľud slovami: *„Otvorme oči, aby sme videli biedu sveta, rany toľkých bratov a sestier zbavených ľudskej dôstojnosti, a dajme sa vyprovokovať, aby sme vypočuli ich volanie o pomoc. Naše ruky nech chytia ich ruky, pritiahnime si ich k sebe, aby pocítili teplo našej prítomnosti, priateľstva a bratstva. Nech sa ich volanie stane aj našim volaním, aby sme spoločne prelomili bariéru ľahostajnosti, ktorá často suverénne vládne, aby skryla pokrytectvo a egoizmus.“* Vyjadril túžbu, aby sa naše tváre stali tvárami milosrdenstva. Tak ako milosrdenstvu dala svoju tvár napríklad aj spomínaná svätá Alžbeta Uhorská a mnohí iní. A žiadna láska, ani tá, ktorú voláme milosrdenstvo, sa nedá prejavovať inak ako fejs tu fejs, v osobnom stretnutí a kontakte s druhým, najmä s tým, ktorý čaká na človeka, ktorý sa mu stane blížnym.

S úctou a modlitebnou pamäťou
Gabriel Koch, katolícky farár

Prípad „Myjavskí páni“ a jeho reflexia na stránkach Myjavského hnutia

MYJAVSKÉ HNUTIE

ORGÁN ZÁVODNEJ SKUPINY KSČ POVAZSKÝCH STROJÁRNI NA MYJAVE

ROČNÍK I. MYJAVA, 1. OKTÓBRA 1949. ČÍSLO 15.

Malý záujem o plánovanie

Každý pracujúci sa ho má zúčastniť

Plán nestačí len vypracovať, ale aj splniť

Časopis Myjavské hnutie z 1. 10. 1949. V tomto čísle prvý raz čitateľov informoval o prípade Myjavskí páni.

Vykonštruovaný súdny proces, o ktorom bola reč v minulom čísle, dostal svoj priestor aj v regionálnom závodnom dvojtýždenníku podniku Povstroj (predtým Tauš) *Myjavské hnutie,* ktorý vychádzal od 25. februára 1949. Prvý príspevok vyšiel 1. októbra 1949, teda v čase, keď ešte neboli známe všetky rozsudky. Je zaujímavé, že článok „Myjavskí páni“ je anonymný a o autorovi príspevku môžeme len špekulovať. V úvode rekapituluje cestu, ktorú Československo prešlo od oslobodenia až po prvú päťročnicu, pričom sa kladie dôraz na „reakciu“ a jej snahy o rozvratnícku činnosť ešte v čase SNP a inštalácie Košického vládneho programu. „Vojnoví zbohatlíci“ a „reakčníci“ – aj z radov myjavských konšpirátorov – podľa článku usilovali o rozvrat v republike najskôr šuškanou propagandou a neskôr prešli *„k zločinnosti, k vraždeniu vašich vlastných občanov len preto, aby mohli uspokojiť svoje sebecké záujmy. Poľutovania hodné pritom je, že túto vražednú skupinu tvorili ľudia, ktorí nemali ani najmenšej príčiny sťažovať sa na pomery, lebo bohatli aj vtedy, keď vy v závode ste často nedostávali potraviny. (...) Neboli spokojní s tým, že končí éra veľkošmelinárov, ktorí na nedostatkoch vedeli vytĺkať miliónový kapitál. A táto zločinecká banda bola teraz odhalená práve tak, ako boli dosiaľ odhalené všetky také skupiny, ako budú odhalené kedykoľvek, keď sa v budúcnosti zjavia. Odhalení budú preto, že sú konšpirátormi nielen proti jednotlivcom, ale že sú to ľudia, ktorí by chceli dať na popravu väčšinu národa, ktorí by chceli novú vojnu, nové pustošenie, vraždenie mladých ľudí, mužov, žien a detí len preto, aby oni mohli naďalej kšeftáriť a sdierať pracujúcich o ovocie ich práce.“*[1]

Je príznačné, že v citovanom texte je zhrnutých viacero problematických okruhov, na základe ktorých komunistická strana legitimizovala svoju moc. Šmelinárstvo vzniklo ako dôsledok centrálne plánovanej ekonomiky, ktorá trpela nedostatkom bežného i luxusného tovaru a trh nedokázal uspokojiť dopyt. Politické procesy proti bývalým príslušníkom demokratických strán mali dokázať to, čo sa v praktickej rovine podarilo komunistom; obviňovali ich zo snáh o puč, resp. o spoločenský prevrat. Mnohé prebehli už v roku 1948. Text následne prechádza ku konkrétnemu prípadu: *„Dnes vám na Myjave netreba mnoho hovoriť o tom, kto sú tí ľudia, o ktorých ide. Budete veľmi prekvapení, keď sa dozviete všetky podrobnosti o tom, ako si najímali 5 vrahov a hovorili vám tuná o tom, že v horách sú partizáni, uvidíte, o akých partizánov išlo. Boli to zvrhlíci, ktorých tí vznešení ľudia, občania Myjavy, napájali v hostincoch, hostili po kútoch myjavských a okolitých krčiem, kde kuli plány o tom, koho odstránia. Na Myjave chceli odstrániť 30 – 40, potom 50 ľudí, len preto, že im boli nepohodlní, že poukazovali na ich špinavé kšefty. Preto vám hovorili o partizánoch, keď išlo o smečku 3 lapajov, ktorým sa nechcelo nikdy robiť, o smečku lapajov, ktorí sa u tých vznešených pánov Myjavy dobre mali, ktorým prinášali správy o tom: No už sa radujte, bude vojna, prídu sem americkí, anglickí a neviem akí vojaci, a vy, páni, ktorí ste stratili pozície, budete kráľmi nad celým myjavským a novomestským krajom.“*[2] Nad touto časťou sa treba pozastaviť, pretože pisateľ nebol adresný. Päticu vrahov predstavovali partizán a bývalý člen Reptovho oddielu Štefan Kaiser, Pavel Babinec, Ján Horniačeк, zamestnanec z fabriky Povstroj Štefan Sadloň a Ján Dugáček. Horniačkov synovec Samuel smrteľne postrelil člena ONV v Myjave Jozefa Boháčika a spomenutá päťka bola obvinená zo spolupráce a navádzania na vraždu. Tento prípad dodnes nie je historiografiou zdokumentovaný a autor týchto riadkov sa podujal spracovať prakticky neznámu kapitolu z regionálnych dejín, ktorá stála pri zrode neskorších politických procesov v rámci svojho vedeckého projektu.[3]

Podobne ako v prípade mnohých mladých ľudí, ktorí nesúhlasili s komunistickým prevratom v roku 1948, aj osud Samuela Horniačka išiel podobnou kľukatou cestou. Vyučený

Partizán Štefan Kaiser (obvinený zo spolupáchateľstva na vražde Jozefa Boháčika) s veliteľom Jánom Reptom na motorke. Prelom augusta a septembra 1944.

strojný zámočník sa v septembri 1948 pokúsil utiecť do zahraničia, ale pri štátnych hraniciach v Aši ho chytili. Odsúdený bol na dva roky nútených prác v TNP Kladno, odkiaľ sa mu podarilo 6. decembra 1948 o 21. hodine zbehnúť. Vrátil sa domov a pred príslušníkmi Zboru národnej bezpečnosti (ZNB) sa ukrýval na kopaniciach v okrese Myjava. Prístrešok mu poskytovali viacerí kopaničiari, najčastejšie sa však zdržiaval u svojho strýka Jána Horniačka-Krupana. Pátranie po Horniačkovi a jeho zatknutie nariadila „oblastná kriminálna úradovňa Kladno pod číslom V-3534/1948“.[4] Pátranie pretrvávalo niekoľko mesiacov, šťastie sa na vyšetrovateľov usmialo až v súvislosti s pátraním po vrahovi Jozefa Boháčika.

Čo viedlo mladého 23-ročného človeka k vražde komunistického funkcionára? Obdobie krátko po prevzatí moci komunistami bolo pre mnohých ľudí šokom a po počiatočnom nadšení často nasledovalo tvrdé vytriezvenie. Ako sme uviedli v minulom čísle, správa okresného veliteľstva ZNB v Myjave hlásila, že Boháčik bol *„zamestnávaný u mesta Myjavy ako poľný hájnik, bol členom Miestnej vyživovacej komisie a ako taký bol vo svojej funkcii svedomitý a nekompromisný. Bol členom Miestneho akčného výboru,[5] dobrým a exponovaným členom KSS a nadovšetko oddaným a verným stúpencom a zástancom ľudovodemokratického štátneho zriadenia. Boháčik nemilosrdne odhaľoval šmelinárov a osoby nepriateľský smýšľajúce proti terajšiemu režimu, v dôsledku čoho mal vo svojom prostredí viac nepriateľov, ktorým stál v ceste a bol im nepohodlný.“*[6] Krátko pred zastrelením Boháčika príslušníci ZNB hlásili, že boli odhalené a zneškodnené „reakčné živly“ a osteň násilia smeroval aj proti roľníkom neplniacim predpísané kontingenty.

Podľa hlásenia ŠtB z 30. augusta 1949 bola vražda spojená so vznikom teroristickej organizácie v Myjave, ktorej cieľom mali byť trestné činy proti štátu, sabotáže a vraždy popredných verejných a politických činiteľov. Za jej členov sú okrem Horniačka označení už spomenutí Štefan Kaiser, Pavel Babinec a Štefan Sadloň, ale aj hostinský zo Starej Myjavy Pavel Koník. Vyšetrovanie odhalilo, že vraždu naplánovali niekoľko dní vopred u Pavla Koníka v Starej Myjave. Posledné stretnutie sa uskutočnilo v dome Pavla Babinca na kopanici Havlová. Iniciátorom vraždy mal byť Štefan Kaiser, ktorý mal skúsenosti s väzbou ešte z čias Slovenského štátu. Pôsobil v oddiele Jána Reptu a so zbraňou v ruke sa zúčastnil aj prepadu Pohotovostného oddielu HG z Nového Mesta nad Váhom 29. septembra 1944, počas ktorého partizáni zastrelili 11 gardistov a 25 zajali.[7] Kaiserov proaktívny prístup, na základe ktorého chcel zaútočiť na meštiansku školu v Brezovej (v tom čase bola obsadená nemeckým vojskom), kritizoval aj veliteľ oddielu Ján Repta. Kaiser od Reptu odišiel 15. novembra 1944 k nechválne známej Snežinského brigáde pôsobiacej v tom čase v okolí Považského Inovca práve kvôli chýbajúcej akcii.[8] Osudným sa mu stalo stretnutie s členom POHG Antonom Molcom na železničnej stanici v Novom Meste nad Váhom 2. januára 1945. Obaja sa veľmi dobre poznali ešte zo spomenutého prepadu jednotky POHG. Molec upozornil nemeckú hliadku a tá Kaisera zadržala a odviedla na Gestapo. Molec ho usvedčil z toho, že sa zúčastnil boja proti gardistom. Väznený bol vo väznici HG v Novom Meste 21 dní. Odtiaľ ho eskortovali do väzenia Krajského súdu v Trenčíne, kde ho držali do 9. februára 1945 a následne bol odtransportovaný do koncentračného tábora Mauthausen. Z Nemecka sa vrátil až 28. mája 1945.[9] Kaiser sa vo väzbe ocitol opäť, keď spolu s Vladimírom Kovářom z Brezovej pod Bradlom postrelil 14. septembra 1945 Heinricha Wolfa, bývalého člena Deutsche Partei v Myjave. Svoje určite zohrala nahromadená zášť voči príslušníkom nemeckej národnostnej menšiny na základe niekoľkomesačného tvrdého väznenia.[10]

Samuel Horniačeka sa s Kaiserom poznal osobne od roku 1947, obaja sa zúčastňovali na schôdzkach miestnej odbočky Zväzu slovenských partizánov a pracovali vo fabrike Povstroj. V priebehu roka 1948 však Horniačeka prestal dochádzať do práce a požiadal o prepustenie, ale zamestnávateľ mu vzhľadom k nedostatku pracovných síl nevyhovel. Kaiser to oznámil na úrade práce. Opäť sa o ňom dopočul až vtedy, keď už bol vo väzbe v Čechách.

Motívy vraždy možno hľadať v antagonizme medzi Jozefom Boháčikom a niektorými starousadlíkmi, ktorí neboli nadšení pomermi po februári 1948. „Najúhlavnejším“ nepriateľom Boháčika bol podľa vyšetrovania Pavel Babinec, ktorého mal komunistický funkcionár viackrát prichytiť pri čiernom obchode, za čo nasledoval trest v podobe trojtýždňového väzenia. Okrem toho absolvoval 13 domových prehliadok, počas ktorých mu mali zhabať tovar v hodnote 300 tisíc Kčs. O prítomnosti Samuel Horniačka na kopaniciach sa Kaiser dozvedel od jeho strýka Jána. Presný priebeh kontaktov medzi Horniačkom a Kaiserom sa neanalyzuje ľahko a panujú v ňom isté rozpory, ktoré vyplývajú z toho, že na hlavnom pojednávaní 19. decembra 1950 Kaiser vypovedal inak ako pred vyšetrovateľmi ŠtB. Bránil sa tým, že výpoveď bola vynútená násilím.[11] Pre potrebu tohto textu nám však bude stačiť, že vražda Jozefa Boháčika sa uskutočnila 13. apríla 1949 a vykonal ju hľadaný Samuel Horniačeka. Po vražde z miesta činu odišiel na kopani-

Štefan Kaiser (vľavo s PPŠ-41-Špagin) ako príslušník oddielu Repta. V strede veliteľ Ján Repta.

ce, kde sa ukrýval u strýka Jána. Prípad vyšetroval miestny orgán ŠtB spolu s kriminálnym oddelením v Trenčíne a miestnou stanicou SNB. O deň neskôr prišli posily z bratislavského oddelenia ŠtB. Mladíka sa podarilo vypátrať 14. apríla. Dom na kopanici príslušníci ŠtB a ZNB obkľúčili: *„Pri obkľúčení domu bolo počuť hvízdnutie, načo Hornáček vyskočil von z domu a začal utekať smerom do lesa, kedy bol členmi SNB vyzvaný, aby zostal stáť. Tento na výzvu vôbec nereagoval a snažiac sa využiť terénu, unikal stále smerom do lesa. Nato bola na menovaného zahájená paľba. Hornáček bol zasiahnutý jednou ranou a zostal na mieste ležať.“*[12] Horniačeк sa podrobil operácii v Piešťanoch, ale 15. apríla na následky strelného zranenia zomrel.

Časopis *Myjavské hnutie* nepovažoval za nutné čitateľov oboznámiť s vyššie spomenutými podrobnosťami, postačovala informácia o piatich vrahoch. V prípade *„smečky 3 lapajov, ktorým sa nechcelo nikdy robiť“* pravdepodobne ide o Pavla Kyselého, o ktorom sme hovorili v minulom čísle, bývalú partizánsku spojku oddielu Hurban Pavla Haruštiaka a robotníka z Považských strojární Jána Mockovčiaka. Ich príbeh je veľmi špecifický a prípadu „Myjavských pánov“ sa dotýkal len veľmi okrajovo. Spoločným menovateľom zostávala údajná eliminácia komunistických predstaviteľov v Myjave. Stojí za pozornosť, že viacerí obžalovaní mali nálepku „dedinských boháčov a reakcionárov“, ktorí chceli rozvrátiť systém jednotných roľníckych družstiev: *„Dnes sa musíte dozvedieť o tom, ako sa schádzali, aby sa dohodli o tom, ako sabotovať hospodársky plán Republiky, ako znemožňovať ďalšie znárodnenie priemyslu, ako znemožňovať komasáciu pôdy* (proces sceľovania rozdrobených a rozptýlených pozemkov do väčších, ucelených a prístupných celkov – pozn. aut.)*, aby ten malý roľník nemal 4 – 5 jutár na 20 miestach, ale na 1 – 2 miestach. I tomu zabraňovali. Preto chodili po myjavských kopaniciach a vysvetľovali, že jednotné roľnícke družstvá budú znamenať kolchozy. Áno, na tom chceli získať drobných myjavských roľníkov. Preto kuli zločinecké a vražedné ciele.“*[13]

V prípade „Myjavskí páni“ zároveň išlo komunistom o vysporiadanie sa s predstaviteľmi bývalej Demokratickej strany a nezabudli pripomenúť ani ich angažovanosť v miestnych štruktúrach Hlinkovej slovenskej ľudovej strany (HSĽS), resp. Hlinkovej gardy (HG). V tomto prípade *Myjavské hnutie* vytiahlo osud myjavského hodinára a zlatníka Jozefa Vahalíka: *„Pozrime sa, čo jeden z tých konšpirátorov, Jozef Vahalík, hovorí vo svojej vlastnej zápisnici, ktorú spísal teraz, keď už konšpirovať nemôže. Jozef Vahalík hovorí: Roku 1943 som bol poverený funkciou sociálneho referenta HSĽS. Od r. 1939 bol som v HG.“*[14] V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že komunistická strana využila akékoľvek pôsobenie v rámci regionálnych straníckych štruktúr počas existencie Slovenského štátu na diskreditáciu svojich politických oponentov. Pritom situácia vôbec nebola jednoduchá. Na vládne nariadenie o povinnom členstve v HG zo septembra 1939 reagovala Myjava vskutku svojsky. Rekordný počet prihlášok (218) Myjavčania podali v čase od 13. do 30. novembra 1939.[15] Podľa neskorších vyjadrení ľudia do organizácie napriek pomerne vysokému číslu v prevažnej miere nevstupovali z presvedčenia, ale z povinnosti.[16] Od decembra 1939 bol vstup do HG opäť dobrovoľný.[17] Jozef Vahalík riešil v roku 1945 ďalšiu nepríjemnosť – okresný národný výbor (ONV) ho označil za nespoľahlivého a nemohol voľne disponovať so svojimi vkladmi a účtami kvôli tomu, že sa spolu s ďalšími obchodníkmi ocitol na zozname arizátorov židovských podnikov.[18] Treba si uvedomiť aj ďalšiu skutočnosť – obvineným v monsterprocese vrátane Vahalíka bolo vytýkané, že navrhli hostinskému Štefanovi Križkovi, *„aby sa postaral o odstránenie vedúcich činiteľov okresu Myjavy, a to Čúvalu a Gálika.“*[19] Štefan Čúvala pritom taktiež od 1. decembra 1942 zastával post okresného veliteľa HG, ale v roku 1948 bol pevne usadený v tábore komunistov. V príspevku *Myjavskí páni* bolo na adresu Vahalíka ďalej uvedené: *„Už od roku 1945 prejavoval som svoju nespokojnosť proti ľudovodemokratickej republike. Najčastejšie som sa stýkal a stretal v hostincoch s viacerými osobami. Boli to Bednár,*[20] *Ján Križka, Štefan Križka, Branislav Valášek a iní. Nespokojný som bol preto, keď ešte v roku 1949 bola na môj podnik uvalená národná správa. Verejne som rozširoval poplašné zprávy, že tento režim sa dlho neudrží, treba čakať prevrat a treba odstrániť komunistov. Najviac sme sa stretávali v hostincoch u Vranov, u Križku, u Dugáčka. Na naších schôdzkach uvažovali sme, ako sa budú dať najlepšie a najrýchlejšie odstrániť verejní činitelia. Malo sa to stať zavraždením, a týmto vniesť strach medzi pracujúcich. Na schôdzkach navrhli sme zavraždiť Tomiša,*[21] *Teplanského a iných. Rozprával som so Š. Križkom a súril som s odstránením nám nepohodlných ľudí. Po pohrebe Jozefa Boháčika stretol som sa so Štefanom Križkom, ktorému som povedal: No, už sme sa jedného striasli, už sa to pekne začína. Pamätám sa, že v ten deň som sedel so Štefanom Bednárom v Spol. dome a prišiel k nám Brano Valášek a povedal: ‚Zapamätajte si tento deň.' Zapamätať si tento deň pre nás znamenalo, že v budúcich dňoch a budúcich týždňoch bude na Myjave a v myjavských kopaniciach takých pohrebov, ako bol pohreb Boháčika, viacej.“* V budúcom čísle si predstavíme osudy ďalších aktérov myjavského monsterprocesu, o ktorých písalo *Myjavské hnutie.*

Juraj Krištofík
foto: archív J. Krištofíka

1. *Myjavskí páni. In: Myjavské hnutie, 1. 10. 1949, roč. 1, č. 15, s. 6.*
2. *Myjavskí páni. In: Myjavské hnutie, 1. 10. 1949, roč. 1, č. 15, s. 6.*
3. *Vraždou Boháčika si nebol istý ani regionálny bádateľ Ján Gálik: „Násilná smrť J. Boháčika bola zrejme skutočnosťou, ale ani po tom, čo tu ŠTB rozpútala, jej príčina nebola nikdy, ani len náznakom objasnená.“ GÁLIK, Ján. Myjava v obrazoch histórie. Druhý diel. Myjava, 2013, s. 61.*
4. *Archív Ústavu pamäti národa (A ÚPN), f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Kaiser a spol., arch. č. 32/8.*
5. *Miestny akčný výbor bol politický orgán, ktorý zohral kľúčovú úlohu počas februárového prevratu v roku 1948. Slúžil ako nástroj na „očistu“ verejného, politického a hospodárskeho života od osôb, ktoré sa stali pre nový režim nepohodlné.*
6. *A ÚPN, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, Kaiser a spol., arch. č. 32/8. Meno Jozefa Boháčika sa nachádza aj na zozname ilegálnych pracovníkov z obvodu Myjava – Polianka z 19. 8. 1945 zhotoveného na základe prípravy osláv 1. výročia SNP, v ktorom sa píše: Jozef Boháčik, robotník, Myjava, č. 2017, bol neohrozeným nepriateľom fašizmu a propagátorom SSSR, v partizánskej činnosti bol strediskom, kde sa sústreďovala partizánska činnosť z celého podjavorinského a podbradľanského kraja.“ Štátny archív (ŠA) v Skalici, f. Okresný národný výbor (ONV) v Myjave. Soznam ilegálnych pracovníkov z obvodu Myjava – Polianka z 19. 8. 1945.*
7. *ŠA v Trenčíne, f. OÚ Nové Mesto nad Váhom, šk. 195 D1-951/1944; KRIŠTOFÍK, Juraj. “Javorinu Nemci nikdy nedostanú!” Odboj a partizánske hnutie v podjavorinskom regióne 1939 – 1945. Stará Turá, 2022, s. 121.*
8. *BZDÚŠEK, Ján – BARAN, Juraj. Spomienky na Slovenské národné povstanie v podbradlianskom kraji. Brezová pod Bradlom, 1995, s. 34.*
9. *ŠA v Trenčíne, f. Okresný ľudový súd v Trenčíne, 36/45. Správa stanice NB v Starej Turej o zaistení Antona Molca z 5. 6. 1945.*
10. *A ÚPN, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, arch. č. 32/8. Hlásenie stanice NB v Myjave zo 16. 9. 1945.*
11. *A ÚPN, f. Ministerstvo spravodlivosti SSR (MS SSR) – Rehabilitačné spisy, arch. č. 51/79-S/n. Rozsudok Štátneho súdu v Bratislave z 19. 12. 1950.*
12. *A ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Kaiser a spol., arch. č. 32/8. Správa miestneho oddelenia ŠtB v Myjave zo 16. 4. 1949.*
13. *Myjavskí páni (dokončenie). In: Myjavské hnutie, 15. 10. 1949, roč. 1, č. 16, s. 6.*
14. *Myjavskí páni (dokončenie). In: Myjavské hnutie, 15. 10. 1949, roč. 1, č. 16, s. 6.*
15. *KRIŠTOFÍK, Juraj. “Javorinu Nemci nikdy nedostanú!”, s. 31.*
16. *Ev. kňaz a predseda správnej rady Myjavskej banky Pavel Lacko po vojne uviedol: „... lebo boli porobené kroky vo vedúcich kruhoch HG,*

že na „rebelantskú“ Myjavu dosadia ľudáckej ideológii oddaných činovníkov HG, ktorí by sa potom pomocou úradov a niekoľkých ľudákov usilovali zmeniť protiľudácke zmýšľanie Myjavcov aj prípadným odstránením smerodajných ľudí. Aby sa tomuto denunciantstvu a potom prípadnému žalárovaniu protiľudácky zmýšľajúceho obyvateľstva predišlo, verejná mienka obecenstva Myjavy sa ustálila na tom, aby vedenie HG bolo v našich spoľahlivých rukách a preto obaja ev. a. v. farári Pavel Lacko a Dr. Július Cibulka nahovorili nášho hl. riaditeľa, aby vedenie HG prevzal...“ GÁLIK, Ján. Odboj a oslobodenie Myjavy. pozn. 5, s. 21. Situácia bola podobná v blízkej obci Turá Lúka.

17. Ani v ďalších obciach Myjavského okresu nebol medzi evanjelikmi záujem o vstup do HG. Strážmajster Šinaňač zo žandárskej stanice v Kostolnom hlásil, „že medzi obyvateľstvom z obvodu tunajšej žandárskej stanice, evanjelíckeho náboženstva sa povráva, že za členov Hlinkovej Gardy žiadny z nich sa neprihlási. Že sa račej nechajú zatvoriť na dva mesiace do väzenia. Pokial sa podarilo dôverne zistiť, odvádzajú miestné obyvateľstvo učitelia a farári náboženstva evanjelického, aby občania za členov Hlinkovej Gardy nestupovali, že keď sa neprihlásia všetci obyvatelia z obce, že nebude nikto z nich za to potrestaný.“ Archív SNM - MSNR v Myjave. Hlásenie žandárskej stanice v Kostolnom zo 4. novembra 1939.
18. Okrem Vahalíka sa to týkalo Pavla Maliarika, Samuela Šnittu a Pavla Siváčka. Uviedli dôvod na vyškrtnutie zo zoznamu nespoľahlivých osôb uviedli, že „majiteľmi židovských podnikov-arizátormi stali sa nie zo ziskuchtivosti alebo z rasovej nenávisti, ale prevzali obchody od bývalých jejich majiteľov po dohode s nimi.“ ŠA v Skalici, f. ONV Myjava, Žiadosť Pavla Maliarika, Samuela Šnittu, Pavla Siváčka a Jozefa Vahalíka z 10. 8. 1945.
19. ŠA v Bratislave, f. Štátny súd v Bratislave 1948 – 1952, šk. 75, OR III 277/1949. Obžaloba Štátneho súdu v Bratislave z 18. 10. 1949. V prípade Gálika išlo o riaditeľa strednej školy v Myjave a popredsedu ONV Jána Gálika, ktorý „je strane nadovšetko oddaný. Je jediným z učiteľov, ktorí s neutuchajúcou energiou a elánom sa vie boriť za ideály socializmu v škole, pri tom je obetavým činovníkom Sokola.“ ŠA v Skalici, f. ONV Myjava, 116/1949 prez. Návrh na referentov ONV Myjava z 19. 2. 1949.
20. Štefan Bednár (1909 – 1976) – rodák z Myjavy, maliar, grafik, ilustrátor, publicista. Spolupracovník ilegálnej KSS pri príprave SNP. V spolupráci s Jánom Svikruhom zorganizoval stretnutie najvyššieho ilegálneho predstaviteľa KSS Karola Šmidkeho so stotníkom Františkom Lipkom, ktorý vykonával vojenský dozor vo firme Tauš.
21. Referent okresného národného výboru Pavel Tomiš.

Festival Hory a mesto: Hosťom bude horolezecká legenda Zoltán Demján

V dňoch 19. a 20. novembra 2026 na Myjavu opäť zavíta filmový **festival Hory a mesto**, ktorý sa v tomto roku na Slovensku koná 26-krát. A doplnia ho aj ďalšie aktivity.

Prvý blok premietaní sa bude v hlavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka na Myjave konať vo štvrtok 19. novembra 2026 o 18.00 h. Bude trvať asi dve a pol hodiny a v rámci neho si budeme môcť pozrieť päť filmov – Kolobeh (bike), Lezkyňa (lezenie), Do perejí (voda), 45 dní polárnej noci (lyžovanie) a Stopa (hory, bike). Vstupné na prvý blok je 4 €.

Hosťom štvrtkového večera bude slovenská horolezecká legenda **Zoltán Demján**, ktorý patrí k najvýznamnejším osobnostiam slovenského i svetového horolezectva. Do histórie sa zapísal ako prvý Slovák, ktorý vystúpil na vrchol Mount Everestu bez použitia prídavného kyslíka. Významné miesto v jeho horolezeckej kariére má aj výstup na osemtisícovku Dhaulágirí, za ktorý získal ocenenie Svetový výstup roka 1988. Mimoriadny ohlas vo svetovej horolezeckej komunite vyvolal aj jeho sólový prvovýstup južnou stenou osemtisícovky Lhotse Shar. Tento výkon ocenil aj legendárny horolezec Reinhold Messner, ktorý ho označil za vyriešenie „problému storočia“. Návštevníci festivalu budú mať jedinečnú príležitosť stretnúť sa so Zoltánom Demjánom osobne, vystúpi so svojou prezentáciou vo štvrtok 19. novembra 2026 o 18.30 h.

Druhý premietací blok s dĺžkou dve a trištvrte hodiny nás bude čakať v piatok 20. novembra 2026 o 18.00 h. Pripravená bude štvorica filmov – Magori na bajku (bike), Hore je lepšie (sneh), Chumik Kangri (lezenie, hory) a 1000 miles adventure (beh, bike). Vstupné na druhý blok je 3 €.

No a program bude ukončený v sobotu 21. novembra 2026 o 17.00 h v hlavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka, kde bude pripravené ďalšie 24. pokračovanie **cestovateľských prezentácií SVET A MY.** V rámci nich si budeme môcť vypočuť troch cestovateľov. Rado Hyža bude rozprávať o prechode Tatier, Ivana Viskupová o Keni a Daniel Kadeřábek o Japonsku. Vstupné je dobrovoľné. Vstupenky na festival Hory a mesto budú k dispozícii v kancelárii kultúrneho domu na Partizánskej ulici v Myjave a na portáli www.kultura.myjava.sk.

M. Hrin, M. Kovanič

Pestovatelia ukázali bohatú úrodu aj napriek ťažkému roku

V dňoch 30. 9. – 2. 10. 2026 sa v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave konal 25. ročník výstavy ovocia a zeleniny Plody Myjavskej pahorkatiny. Súčasťou otvorenia výstavy bolo vystúpenie žiakov ZUŠ Myjava, následne výstavu slávnostne otvoril Stanislav Tomič spolu s Pavlom Bočanom, tajomníkom OV SZZ Senica. Pestovatelia a záhradkári z troch myjavských základných organizácií (Priečne, Cengelka a Padelky) a obcí Poriadie, Brestovec a Rudník vystavovali spolu 169 vzoriek ovocia a zeleniny. Aj napriek nie najlepšiemu roku, čo sa týka úrody aj počasia, na výstave bolo 72 vzoriek jabĺk, 17 vzoriek hrušiek, 41 vzoriek zeleniny, 32 vzoriek drobného ovocia, 7 vzoriek aranžmá.

Výsledky 2026

JABLKÁ

- **Jablko výstavy:** Miko Miroslav (ZO Brestovec) – Šampión
- **1.miesto:** Miko Miroslav (ZO Brestovec) – Gloster
  Talla Ján (ZO Priečne) – Golden delicius
  Miko Miroslav (ZO Brestovec) – Ontário
- **2. miesto:** Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – Rubinola
  Skok Ivan (ZO Cengelka) – Jonagored Supra
- **3. miesto:** Majtán Pavol (ZO Brestovec) – Bohémia
  Žigmund Ľubomír (ZO Cengelka) – Jonagold
- **Čestné uznanie:** Žigmund Ľubomír (ZO Cengelka) – Topaz

HRUŠKY

- **1.miesto**: Adásková Jana (ZO Cengelka) – Lukasova
- **2. miesto**: Dúbravčík Vlado (ZO Poriadie) – Hosui
- **3. miesto**: Adásková Jana (ZO Cengelka) – Parížanka
- **Čestné uznanie:** Vachula Ľuboslav (ZO Cengelka) – Dicolor

ZELENINA

- **1. miesto**: Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – kolekcia paprík
- **2. miesto**: Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – cibuľa Štutgartská
- **3. miesto**: Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – zemiaky Sunita
- **Čestné uznanie:** Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – mrkva neskorá

DROBNÉ OVOCIE

- **1. miesto:** Cibulka Štefan (ZO Rudník) – hrozno stolové modré
- **2. miesto:** Drobný Emil (ZO Priečne) – slivky
- **3. miesto:** Stahel Milan (ZO Brestovec) – slivky – veľká odroda
- **Čestné uznanie:** Cibulka Štefan (ZO Rudník) – hrozno stolové veľké

ARANŽMÁ

- **1. miesto:** Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – dyňa Goliáš
- **2. miesto:** Ochodnický Ján (ZO Brestovec) – dekoračná misa
- **3. miesto:** Kubovčiak Ján (ZO Cengelka) – Granátové jablko
- **Čestné uznanie:** Ochodnický Ján (CO Brestovec) – kolekcia zeleniny

Okrem samotnej výstavy ovocia a zeleniny pútala veľkú pozornosť aj výstava prác detí myjavských materských škôl (Hoštáky, Bradáčová, SNP a Turá Lúka). Detičky skrášlili priestory výstavnej miestnosti Kultúrneho domu svojimi dielami na tému jeseň, ovocie, zelenina. Poďakovanie patrí pani učiteľkám, ktoré s deťmi tieto práce pripravovali a pani riaditeľkám, že výstavu takýmto spôsobom podporili. Svoje výtvarné diela prezentovali na výstave aj žiaci ZUŠ Myjava pod vedením pedagogičiek Katky Gogovej a Eleny Bielčikovej. Pre návštevníkov bola pripravená ochutnávku medov a medoviny od Jána Juráša, ktorá sa taktiež tešila veľkému záujmu. K dispozícii bola aj ochutnávka viacerých odrôd jabĺk.

Prípravný výbor výstavy tvorili títo zástupcovia ZO SZZ: Anna Stahelova, Vladimír Dúbravčík, Ľudmila Fabulová, Ľubomír Jurča, Emil Drobný, Ľubomír Žigmund, Stanislav Tomič, Branislav Kulíšek, Oľga Heverová. Hodnotiaca komisia pracovala v tomto zložení: Vladimír Dúbravčík, Jaroslav Viselka, Ľubomír Žigmund, Miroslav Miko, Pavel Majtán. Zapisovateľom bol Ján Talla.

Organizátori ďakujú za finančnú podporu hlavne mestu Myjava a zamestnancom Kultúrneho domu Hane Cigánkovej, Tomášovi Fidrichovi, Petrovi Blahovi za pomoc a spoluprácu pri inštalácii výstavy a Marekovi Hrinovi za propagáciu výstavy. Pomocnú ruku podalo aj CVČ Myjava a Študentský parlament mesta Myjava. Výstavu ďalej podporili: OV SZZ Senica, Stavebniny STAR, MV Servis Elektro, Elmak Turá Lúka, Záhradná technika Štefan Durec, Herbex Hrašné, Dintech Jaroslav Dinžík, Inštalatérstvo Figura, Krmné zmesi, Kovárová, Drobný, ZO SZZ Brestovec, Potraviny Kučera, TESA Servis, RD Turá Lúka, JVD Papierníctvo, Myjavská pekáreň, SVAMAN s.r.o., SLOVARM s.r.o., Lekáreň Elixír, Lekáreň PRIMA, Lekáreň tri plus, Anna Balážová, p. Pekníková, Kniha Myjava, Kvetinárstvo Angela, Potraviny Kopanička, Biomila SK, Prima Banka, Prvá kopaničiarska lekáreň, Kopaničiar Expres, Kopaničiarsky kuriér.

Rovnako ďakujú organizátori všetkým návštevníkom, záhradkárom, sponzorom a dobrovoľníkom za pomoc a spoluprácu a tešia sa o rok na 26. ročník výstavy ovocia a zeleniny.

Stanislav Tomič
foto: M. Kovanič

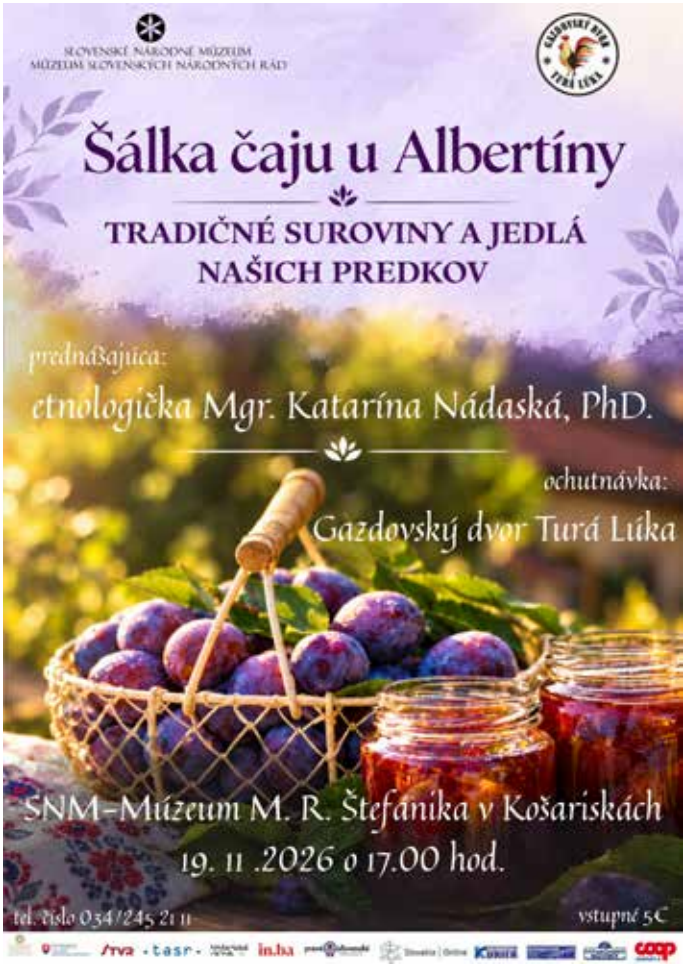
Šálka čaju u Albertíny – Tradičné suroviny a jedlá našich predkov

SNM – Múzeum M. R. Štefánika v Košariskách pozýva na tradičné podujatie s názvom Šálka čaju u Albertíny, ktoré sa uskutoční vo štvrtok 19. novembra 2026. Tento rok čaká návštevníkov prednáška s etnologičkou Mgr. Katarínou Nádaskou, PhD. na tému „Tradičné suroviny a jedlá našich predkov".

Katarína Nádaská je slovenská etnologička a historička. Venuje sa najmä histórii každodennosti, tradíciám a zvykom v slovenskej ľudovej kultúre. Jej výskum zahŕňa náboženskú etnológiu, etnomedicínu, ľudovú mágiu, vizuálnu antropológiu a mnoho ďalších. Je autorkou mnohých knižných monografií, ako napríklad Mágia, čary a veštby v ľudovej kultúre Slovenska, Afrodiziaká v slovenskej kuchyni či Dve tváre smrti. Dnes sa venuje historickému poradenstvu pre oblasť masmédií a filmu, prednáša na viacerých univerzitách na Slovensku i v zahraničí. Za svoju prácu získala ocenenia Rytier dobrej knihy a Slovenka roka 2025 v oblasti vedy a výskumu.

Prednáška sa začne o 17.00 h Trvať bude v časovom rozpätí 90 – 120 minút. Tešiť sa môžete aj na ochutnávku z myjavskej ľudovej kuchyne, ktorú zabezpečí Gazdovský dvor Turá Lúka. Vstupné je 5 €. Viac informácií a možnosť rezervácie miest na telefónnom čísle: 034/2452111.

zdroj: SNM – Múzeum M. R. Štefánika v Košariskách

Kurz varenia – príďte si urobiť tradičné hrtánky

Centrum tradičnej kultúry v Myjave vás pozýva na podujatie venované tradičným obradovým cestovinám vianočného obdobia – hrtánkom, ktoré sa uskutoční v utorok 24. novembra 2026 o 18.00 h vo výstavnej sieni Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave.

Obradovú cestovinu si budete môcť vyrobiť na tradičnom náradí. Príprava hrtánkov vychádza z tradície pytlikárskych rodín a ich pôvod siaha do obdobia rozmachu tkáčskeho a pytlikárskeho remesla. A prečo sa pytlikári spájajú s hrtánkami?

Ich tkáčsky stav mal jeden základný komponent, ktorému sa hovorilo paprstek. Bola to časť, ktorá sa nachádzala na začiatku a konci stavu, cez ktorú viedli osnovu. Osnova musela byť poriadne napnutá, preto sa paprsteky rýchlo opotrebovali a často sa vymieňali. Keďže v minulosti nič nevyšlo nazmar, ženy pytlikárov využívali kratšie narezané časti paprstekov na výrobu cestovín, ktoré tvarom pripomínali hrtan. Uvarené cestoviny sa jedli v morčacej alebo slepačej polievke. Dodnes viacerí potomkovia pytlikárskych rodín udržiavajú tradíciu prípravy hrtánkov počas vianočného obdobia.

Na podujatie prijala pozvanie vnučka známeho pytlikárskeho majstra, pani Boženka Zemanová z Myjavy, ktorá bude aj lektorkou podujatia. V prípade záujmu o podujatie sa, prosím, záväzne prihláste na adrese kristina.polachova@ctkmyjava.sk alebo na tel. číslach: 034/621 32 52, 0918 968 706.

K dispozícii bude tiež možnosť zakúpiť si tradičné náradie na výrobu hrtánkov. Na prípravu cesta si treba priniesť 1 vajce, ¼ kg polohrubej múky a 1 misku. Veríme, že si tieto tradičné obradové cestoviny nájdu opäť svoje miesto v súčasnom regionálnom jedálničku.

zdroj: Centrum tradičnej kultúry v Myjave, OvZP TSK

Vianoce v Gazdovskom dvore

S príchodom zimy sa opäť blíži čas adventu a Vianoc. Obľúbeným interaktívnym výchovno-vzdelávacím podujatím pre deti z materských a základných škôl sú Vianoce v Gazdovskom dvore, ktoré sa uskutočnia v termíne od 30. 11. do 4. 12. 2026.

V prednej izbe Gazdovského dvora sa deti oboznámia so zvyklosťami a tradíciami v predvianočnom a vianočnom období. Kedy boli Stridžie dni? Prečo sa lialo olovo alebo trhala čerešňová halúzka? Na čo sa používal Luciový stolček? A prečo sa na Nový rok nejedla hydina? Deti si ozdobia vlastný medovníček, dozvedia sa, ako sa zdobil vianočný stromček, aké dary si ľudia dávali a aké jedlá sa pripravovali na štedrovečernú večeru. A do repertoáru im pribudnú krásne vianočné a novoročné koledy a vinše.

Podujatie organizuje Centrum tradičnej kultúry v Myjave v spolupráci s Gazdovským dvorom v Turej Lúke. Prihlásiť a informovať sa môžete mailom na adrese andrea.bucicova@ctkmyjava.sk alebo telefonicky na číslach 034/621 32 52, 0918 968 706.

zdroj: Centrum tradičnej kultúry v Myjave, OvZP TSK

Vianoce v divadle sa na Myjave uskutočnia dvadsiaty druhý raz

Od stredy 2. do nedele 6. decembra 2026 sa Myjava opäť po roku stane dejiskom obľúbeného festivalu Frankieho Vianoce v divadle, na ktorý zavítajú mnohé známe herecké osobnosti zo slovenskej a českej divadelnej scény.
Návštevníci sa môžu tešiť na deväť skvelých predstavení vrátane Koštofky v podaní šiestich divadiel, jeden koncert a slávnostný ceremoniál Terasa slávy. Na tej tento rok pribudnú tabuľky s menami herečky Anny Polívkovej a herca Jozefa Vajdu. Samozrejme, obaja si ich na Myjave odhalia osobne. Prezidentom 22. festivalového ročníka bude Roman Féder z Funny Fellows, ktorý je pri myjavskom festivale prakticky od jeho začiatkov.
Nech sa páči, tu je program:

STREDA 2. 12. 2026
Polepetko – Divadlo Ramagu, 9.00 h. KD Samka Dudíka, vstupné: 4 €
Polepetko – Divadlo Ramagu, 11.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 4 €

ŠTVRTOK 3. 12. 2026
Rómeo a Júlia – Artscéna a Súkromné konzervatórium Prešov, 10.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 4 €
SHIRLEY VALENTINE – Zdena Studenková, 19.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 19 €

PIATOK 4. 12. 2026
Náš priateľ René – Divadlo Povalač a L+S, účinkujú: Juraj Kemka a Lukáš Latinák, 10.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 13 €
Koštofka – Bibiana Ondrejková, Roman Féder a ich hostia Zdena Studenková + prekvapenie, 17.00 h, TOBB Restaurant Stará Myjava, vstupné: 22 €
Ach, tie naše ženy – Štúdio L+S, účinkujú: Karel Roden, Juraj Kemka a Ernesto Čekan/ Marian Roden, 19.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 32 € prízemie/29 € balkón

SOBOTA 5. 12. 2026
Funny Fellows – koncert, účinkujú: Roman Féder, Daniel Valášek, Milan Ruček, Michal Ochodnický a Michal Balla, 17.00 h, Nám. M. R. Štefánika, vstup voľný
Terasa Slávy – Anna Polívková a Jozef Vajda – Slávnostný ceremoniál udeľovania ocenení osobnostiam zo SR a ČR za prínos v kultúre. Účinkujú: Anna Polívková, Jozef Vajda, Funny Fellows, Bibiana Ondrejková, Divadlo Korbáč, 18.00 h, terasa KD Samka Dudíka, vstup voľný
Proslov – Divadlo Bolka Polívky, účinkujú: Anna Polívková, Jiří Zeman a pes Vrabčák, 19.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 24 €

NEDEĽA 6. 12. 2026
Pivo, plienky, podprsenky – Teatro Bratislava, účinkujú: Martin Mňahončák, Dávid Hartl, Monika Szabó a Zuzana Norisová, 18.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 20 €
Festival pre vás pripravuje Divadelné združenie Korbáč Myjava s finančnou dotáciou z rozpočtu mesta Myjava a v spolupráci so sponzormi.
Predpredaj vstupeniek na jednotlivé predstavenia v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave je realizovaný v kancelárii kultúrneho domu na Partizánskej ulici alebo cez portál www.kultura.myjava.sk. Zmena programu je vyhradená!

M. Hrin
zdroj: S. Kňazský, Vianoce v divadle 2026
foto: Vladimír Pyxel Domen, Vianoce v divadle 2025

Myjava siahala na vyrovnanie, no favorit udrel v závere duelu

Futbalistky Spartaka Myjava vstúpili do osemfinále Európskeho pohára žien UEFA domácou prehrou. Na svojom štadióne podľahli favorizovanému švédskemu tímu Hammarby IF 1:3. Kopaničiarky dokázali v druhom polčase stretnutia vyrovnať, no súperky napokon potvrdili svoju kvalitu a dvoma gólmi v závere rozhodli o výsledku.

Myjavčanky v stredu 28. októbra 2026 čakalo náročné stretnutie proti súperovi, ktorý sa v uplynulej sezóne prebojoval až do finále Európskeho pohára. Švédky sa do vedenia dostali už v 5. minúte. Po šanci, ktorú brankárka Opalková vyrazila a následnej hre rukou Sáry Kršiakovej v šestnástke, nariadila rozhodkyňa pokutový kop, ktorý Elin Sørum bezpečne premenila. Myjava – Hammarby 0:1. Rýchly gól domáce hráčky pribrzdil a Hammarby následne kontrolovalo priebeh hry. No Spartak sa nevzdával a stále sa snažil nájsť cestu k súperovej bráne. Proti kvalitne organizovanému tímu to však nemal jednoduché. V 21. minúte smerovala pekná strela Nárožnej vedľa vzdialenejšej žrde. V 33. minúte mali Myjavčanky k dispozícii priamy kop. Nasledoval center do pokutového územia a po ňom hlavička Dougherty zblízka, ktorá skončila v rukaviciach gólmanky Holmgrenovej. V 36. minúte ešte skúšala šťastie z uhla Vredíková. No do prestávky sa už skóre nezmenilo a hostky odchádzali do šatní s tesným náskokom.

Po zmene strán nastúpili kopaničiarky do stretnutia odvážnejšie a postupne sa im darilo dostávať sa do nebezpečnejších ofenzívnych situácií. Pridali na aktivite, dokázali si vytvoriť príležitosti a napríklad v 57. minúte sa snažila v skrumáži zorientovať Vargová. Ale nepodarilo sa jej prepadávajúcu loptu upratať do švédskej siete. Nasledoval rohový kop a situácia sa opakovala. Stále bez zmeny skóre. Napokon bola snaha futbalistiek Spartaka odmenená vyrovnávajúcim gólom z kopačky Vredíkovej, ktorá loptu dorazila za chrbát švédskej brankárky v 71. minúte. Radosť domácich však netrvala dlho. Hammarby ukázalo svoje kvality, v 78. minúte sa presadila striedajúca Nyhagenová a vrátila Švédkam vedenie. Definitívnu podobu výsledku dala v 86. minúte ďalšia hráčka z lavičky, Rehnbergová, ktorá zvýšila na konečných 1:3.

Myjavčanky tak napriek dobrému a bojovnému výkonu odchádzali z prvého osemfinálového stretnutia bez bodového zisku. Proti favorizovanému súperovi sa dokázali vrátiť do hry, konkurovať mu a aj vyrovnať. No záverečná časť duelu patrila švédskemu tímu. Odveta je naplánovaná na stredu 11. novembra v Štokholme, kde sa Myjavčanky pokúsia zabojovať o čo najlepší výsledok. (pozn. red. - Zápas sa hral už po uzávierke čísla, v ďalšom vydaní prinesieme informácie.)

Iveta Neveďalová, trénerka Spartaka Myjava: *„Vedeli sme, čo nás čaká, že Hammarby je top európsky klub a chceli sme hrať svoju hru, čo sa nám v podstate aj podarilo. Bolo to 1:1, mrzí ma ten záver a zranenie našej hráčky. Musím zagratulovať súperovi, bol najmä v závere lepší. No stále máme o čo hrať, nevzdávame sa, ideme aj tam určite bojovať. My sa stále učíme. Toto je fáza súťaže, v ktorú sme pôvodne ani nedúfali, že ju budeme hrať a sme s tým spokojné. Klobúk dole pred dievčatami, odmakali to, hrali výborne a nemyslím si, že to bol dnes na ihrisku nejaký obrovský rozdiel, ako na papieri. Takéto zápasy nás posúvajú ďalej.“*

Spartak Myjava – Hammarby IF 1:3 (0:1)
Európsky pohár žien UEFA, osemfinále, prvý zápas, streda 28. 10. 2026, 18.00 h, štadión v Myjave

- zostava Spartaka Myjava: Opalková, Kršiaková, Vargová (81. Múčková), Matušicová, Dvořáková, Vredíková (K), Dougherty (90. Norkus), Semanová (87. Bogorová), Kramlíková, Nárožná, Stanović
- zostava Hammarby IF: Holmgren, Arnardóttir, Sørum (75. Curmark), Koivisto, Peterson (87. Lundgren), Janzen (87. Maiquez), Reidy, Lennartsson, Carlsson (K), Hermannsdóttir (63. Rehnberg), Hasund (63. Nyhagen)
- góly: 71. Vredíková – 5. Sørum (PK), 78. Nyhagen, 86. Rehnberg
- ŽK: 38. Matušicová, 41. Stanović – 14. Lennartsson, 55. Peterson
- ČK: -
- rozhodovali: Soriano (ESP) – Cabanero (ESP), Geis (ESP)
- návštevnosť: 725 divákov

M. Hrin
foto: Vladimír Pyxel Domen

Karatisti úspešní na dvoch turnajoch, domov priviezli 15 medailí

Karatisti z Oddielu karate TJ Spartak Myjava majú za sebou úspešné vystúpenia na dvoch súťažných podujatiach. Na turnajoch v Topoľčanoch a Liptovskom Mikuláši predviedli bojovnosť, odhodlanie a kvalitné výkony, ktoré priniesli množstvo medailových umiestnení.

Prvým podujatím bolo 1. kolo AKKB, ktoré sa uskutočnilo 25. októbra 2026 v Topoľčanoch. Myjavský klub reprezentovalo 15 zápasníkov, ktorí si vybojovali celkovo desať medailí – štyri zlaté, tri strieborné a tri bronzové. Najcennejšie kovy získali Martin Durec, Anet Kadlečíková, Matúš Štrba a Hugo Zelenay. Strieborné medaily vybojovali Natália Juríková, Hugo Kadlečík a Stela Mosná. Bronzové priečky obsadili Sofia Cibulková, Hanka Záhoranová a Marko Zachar.

Na úspešné vystúpenie nadviazali myjavskí karatisti aj 31. októbra 2026 v Liptovskom Mikuláši, kde sa predstavilo 12 zápasníkov Spartaka. Tentoraz si domov odniesli päť medailí – jednu zlatú, tri strieborné a jednu bronzovú. Zlatú medailu získala Stela Mosná. Strieborné medaily vybojovali Aneta Kadlečíková, Klára Ságnerová a Matúš Štrba. Bronz si odniesol Martin Durec. Pekné piate miesto vo svojich kategóriách obsadili Marko Zachar a Hanka Záhoranová, ktorým len kúsok chýbal k medailovému umiestneniu.

Bilancia oboch turnajov je pre myjavské karate veľmi pozitívna. Spolu 27 štartov prinieslo 15 medailí. Výsledky sú odmenou za pravidelnú prípravu, tréningové úsilie a chuť mladých športovcov posúvať svoje výkony stále ďalej.

Každý turnaj prináša nielen medaily, ale aj cenné skúsenosti, nové výzvy a motiváciu do ďalšej práce. Pretekári, ktorí tentoraz na stupne víťazov nevystúpili, majú za sebou ďalšie dôležité zápasy a príležitosť zlepšovať sa. Oddiel karate TJ Spartak Myjava ďakuje všetkým pretekárom za reprezentáciu klubu, medailistom blahoželá a poďakovanie patrí aj trénerom a rodičom za podporu. Myjavskí karatisti potvrdili, že na tatami dokážu nielen zabojovať, ale aj poriadne zamiešať medailovým poradím.

text a foto: Peter Dobiaš, Oddiel karate TJ Spartak Myjava

Pomôcky: klonka, Beil, alap, rat, YK	tlačová služba (skr.)	elektrón-volt (zn.)	skladajú do záhybov	skupina	etán, po česky	odhad výsledku	obchodná agentúra (skr.)		umrel (bás.)	dravý vták	potkan, po angl.	obilie zasiate v jeseni	vykvasil
skladba pre 3 nástroje								patriaci Zorovi					
1. časť tajničky								2. časť tajničky / epický básnik					
	skladateľ elégií	ázijský sokolík / ukladal na paletu					zmyselný človek / španielsky automobil						
značka tlačiarní						smeroval (knižn.) / drobný guľatý náboj					osobné zámeno / tak, slovom		
neodborník					sekera, po nemecky / anisien (geol.)					ihličnatý strom / obyvatelia Saska			
meno Eleny				liehovina z ryže / klietka pre kvočku					usušená tráva / ruská baranica				
germánium (zn.)			jednotka rýchlosti lode / nejako					klesal / zvádzaj boj					
obyvateľ starovekej Itálie							kontrabas / dvojica					kosatec (hovor.)	svadobčan (nár.)
tropický plod						prestaň piť / základná číslovka					kód Islandu / opytovacie zámeno		
autor: Ľubomír Bajcar	smerom z vnútra / skupina (skr.)				ihličnatá drevina / otravné látky (skr.)					červená telesná tekutina / MOL Sýrie			
3. časť tajničky													
zlorečili							akosť, po česky						

Milí čitatelia!
V októbrovom čísle Kopaničiarskeho kuriéra ste mali správnym vylúštením krížovky doplniť pranostiku: **„Keď na Sergeja vetry dujú,... (tajnička).“** Odpoveď znela – **„...po celú zimu nás navštevujú.“** Z doručených správnych odpovedí sme tento raz vyžrebovali výherkyňu, pani **E. Chrenkovú**. Získava knižnú novinku od autorky Moniky Luščíkovej s názvom *Hanna, nacistova milenka – Čo zostane, keď stratíš všetko?*, ktorú sme vám v aktuálnom čísle našich novín predstavili podrobnejšie. Blahoželáme!
V novembrovej krížovke od Ľ. Bajcara budete lúštiť doplnenie pranostiky: **„Keď v novembri hviezdy... (tajnička).“** Správne znenie tajničky nám môžete posielať mailom na adresu kurier@myjava.sk do stredy 25. novembra 2026, do 12.00 h.
Úspešnému riešiteľovi opäť nachystáme peknú odmenu.
Držíme vám palce!

J. Zlatohlávková

INZERCIA

Kopaničiarsky kuriér – mesačník pre Myjavu a okolie.
November 2026, ročník 3, číslo 11. Vychádza raz mesačne. Vydáva: Mesto Myjava, Námestie M. R. Štefánika 560/4, 907 14 Myjava, IČO: 00309745, DIČ: 2021081491, IČ DPH: nie je platcom DPH.
Redakčná rada: Mgr. Marek Hrin, Mgr. Jana Zlatohlávková, Mgr. Mária Kovárová, Ing. Stanislav Tomič, Mgr. Lenka Pipová, Miloš Zábražný, Mgr. Kristína Černáková.
Spracovali: Mgr. Jana Zlatohlávková, Mgr. Marek Hrin.
Kontakt: kurier@myjava.sk, tel.: 034/6907 306.
Redakčná uzávierka **vždy v 20. dni mesiaca**. Vydavateľ si vyhradzuje právo príspevky krátiť, redakčne upraviť alebo neuverejniť. Názor vydavateľa a redakčnej rady sa nemusí zhodovať s názormi autorov príspevkov. Neobjednané príspevky, fotografické a grafické materiály vydavateľ nevracia a nehonoruje. Vydavateľ nezodpovedá za obsah a pravdivosť údajov obsiahnutých v externých príspevkoch, platenej inzercii a reklame.
Distribúcia: V meste Myjava rozširuje Slovenská pošta, a. s. Nepredajné.
Grafické spracovanie a tlač: BELLIFER s. r. o., Krátka 160/7, 905 01 Senica. **Evidenčné číslo:** EV 6249/24/PT.

22. ročník

FRANKIEHO VIANOCE V DIVADLE

2. – 6. decembra 2026

Myjava

Program

Streda 2. 12. 2026

- **Polepetko** – Divadlo Ramagu
  9.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 4,- €
- **Polepetko** – Divadlo Ramagu
  11.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 4,- €

Štvrtok 3. 12. 2026

- **Rómeo a Júlia** – Artscéna a Súkromné konzervatórium Prešov
  10.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 4,- €
- **SHIRLEY VALENTINE** – Zdena Studenková
  19.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 19,- €

Piatok 4. 12. 2026

- **Náš priateľ René** – Divadlo Povalač a L+S,
  účinkujú: Juraj Kemka a Lukáš Latinák
  10.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 13,- €
- **Koštofka** – Bibiana Ondrejková, Roman Féder a ich hostia Zdena Studenková + prekvapenie
  17.00 h, TOBB Restaurant Stará Myjava, vstupné: 22,- €
- **Ach, tie naše ženy** – Štúdio L+S,
  účinkujú: Karel Roden, Juraj Kemka a Ernesto Čekan/ Marian Roden
  19.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 32,- € prízemie/ 29,- € balkón

Sobota 5. 12. 2026

- **Funny Fellows** – koncert,
  účinkujú: Roman Féder, Daniel Valášek, Milan Ruček, Michal Ochodnický a Michal Balla
  17.00 h, Nám. M. R. Štefánika, vstup voľný
- **Terasa Slávy** – Anna Polívková a Jozef Vajda – Slávnostný ceremoniál udeľovania ocenení osobnostiam zo SR a ČR za prínos v kultúre. Účinkujú: Anna Polívková, Jozef Vajda, Funny Fellows, Bibiana Ondrejková, Divadlo Korbáč, 18.00 h, terasa KD Samka Dudíka, vstup voľný
- **Proslov** – Divadlo Bolka Polívky,
  účinkujú: Anna Polívková, Jiří Zeman a pes Vrabčák,
  19.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 24,- €

Nedeľa 6. 12. 2026

- **Pivo, plienky, podprsenky** – Teatro Bratislava,
  účinkujú: Martin Mňahončák, David Hartl, Monika Szabó a Zuzana Norisová,
  18.00 h, KD Samka Dudíka, vstupné: 20,- €

Festival pre vás pripravuje
Divadelné združenie Korbáč Myjava
s finančnou dotáciou z rozpočtu mesta Myjava a v spolupráci so sponzormi.

Prezidentom 22. ročníka festivalu je
Roman Féder.

Predpredaj vstupeniek v kancelárii KD Samka Dudíka Myjava alebo na portáli www.kultura.myjava.sk

Zmena programu vyhradená!

NAD ress · tvm · Kopaničiarske noviny · Pixel · ZR Záhorácke rádio · Kopaničiar expres · Kopaničiarsky kurier